

WESTERN

F. Skot

NEPOBEDIVI TEKSAŠANIN

BROJ 119 • 1300 DINARA

YU ISSN 0353-1287

9 770353 128034

VESTERN

119

1988

F. Skot

NEPOBEDIVI TEKSAŠANIN

X-100

Odgovorni urednik
MILORAD PREDOJEVIĆ

Urednici izdanja
PIROŠKA MATIĆ
JOVAN ČANADANOVIĆ

Recenzent
S. IVANOVIĆ

**Izdaje i štampa: NIŠRO »Dnevnik«, OOUR Izdavačka delatnost, Vojvodan-
skih brigada 7, Novi Sad, telefon (021) 621-555 ● žiro-račun 65700-603-6350 ●
Direktor NIŠRO »Dnevnik«: Jovan Smederevac ● Rukovodilac OOUR Iz-
davačke delatnosti: Ilija Vojnović ● Glavni i odgovorni urednik: Todor Đu-
rić ● Tehnički urednik: Juliš Arvanitidis ● Sekretar Redakcije: Zdenka
Karabasil ● Korektor: Sava Malešević**

TIRAŽ: 32.000 PRIMERAKA

F. Skot

NEPOBEDIVI TEKSAŠANIN

Ljudi se obično uplaše kad ga vide. Većina njih skreće pogled u stranu, čim prepozna Mata Karpentera.

Taj čovek je u sebi imao nešto što je podsećalo na smrt. Mršav, kruto je sedeo na svom ridanu. Lice mu je bilo bledo, a koža hladna i zategnuta kao pergament. Sešir i odeća su mu bili crni. Sve to je prekrivao sloj prašine. Sjajan i čist bio je samo njegov mesingom ukrašen mornarički kolt, koji je virio iz futrole od meke kože.

Jahao je korakom kroz okorelo blato glavne ulice Longtrija. Katkad bi se osvrnuo u sedlu, i tada bi umorno pogledao i u svog pratioca.

Drugi jahač bio je odmah iza njega. Više je visio u sedlu nego što je sedeo. Bio je, očigledno, potpuno iscrpljen. Kobila pod njim bila je hroma na levu zadnju nogu.

Taj jahač je bio još gotovo dete. Nije mogao imati više od četrnaest godina, a isto tako je mogao imati i deset. To se po njemu nije moglo videti tačno. Klatio se napred natrag, i činilo se da će svakog trenutka ispasti iz sedla.

— Ubrzo stižemo — rekao je Karpenter osvrnuvši se. — Još nekoliko jardi. Vidiš li onu tablu, tamo? To je hotel sa salunom, a vlasnik je Dejv Emerson.

Dečak nije pogledao u tom pravcu, samo je odsutno klimnuo glavom.

— Tamo ćeš dobiti da jedeš, a i čist krevet. Onda ćeš moći da spavaš koliko hoćeš. To će te okrepiti.

Jahali su, lagano, dalje.

Longtri je bio prvi grad u koji su ušli otkako su napustili Tomstoun. Ostavili su Silver Siti na severu i Lordsburg na jugu, i stalno jahali u pravcu izlaska sunca.

Žurili su. Ali iscrpljeni dečak prisilio je čoveka da se zaustavi u Longtriju, u gradu gde nema čoveka koji ga ne poznaje.

Kada su stigli do saluna, jahač je pritegao uzde i posmatrao metež na ulici.

Tu je bio i jedan čovek, koji nije skidao oka sa dva jahača. Preko od saluna stajao je šerif Ben »Krejzi« Goldenstoun, naslonjen na vrata svoje kancelarije. Sa napred nagnutom glavom duvao je u potamnelu mesinganu zvezdu i polirao je rukavom kaputa. Ali njegove oči gledale su kroz crne trepavice preko, na dva jahača.

— Baš koješta — gundao je dugački čuvar zakona. — Ali šta mogu. Zakon je zakon. To treba da uvidi i taj prokleti Mat Karpenter. Pa makar sto puta imao dete uz sebe, kome zbog is-

crpljenosti glava pada sa rame-
na.

»Krejzi« Goldenstoun zakači
palce za opasač pantalona. On
nije nosio opasač za revolver, ni-
ti revolver.

Na drugoj strani, Mat Karpen-
ter se spustio iz sedla. Jedno
vreme je tu stajao nepokretan,
sa visoko uzdignutim ramenima.
Ledenohladne noći ove sun-
cem spržene zemlje obeležile su
jahača. Reuma mu je bila dubo-
ko u kostima.

— Hodi, Džime! — reče Mat
Karpenter sa jedva primetnim
osmehom na usnama. Izgledao
je kao čovek koga je život tukao
taman toliko koliko može da
podnese, a da se ne sruši pod
tim udarcima.

Dečak se teško izvukao iz
uzengija i raširio ruke. A zatim
se opustio, da padne.

Glas ga je prihvatio i podigao
tako lako kao da ima smotuljak
perja u rukama.

Vlasnik štale za iznajmljivanje
Sam Eplbi prišao im je hramaju-
ći krutom nogom. Osvrnuo se
bojažljivo, a ušiljeni krajevi
brkova zadrhtaše mu lako kada
je stao i tihim glasom rekao:

— Zdravo, Mate, vratio si se?

Karpenter klimnu glavom.

— Pobrini se za konje, Same,
Skinu im sedla i daj im jači ob-
rok. Ti već znaš kako treba.

— Hoćete li ovde duže ostati?
— upita stari.

Ali tada je Mat Karpenter sa
dečkom na rukama već prošao
pored njega. Eplbi vide kako on
nogom otvara pokretna vrata
Emersonovog hotela i saluna, i
nestaje u unutrašnjosti.

Šerif Goldenstoun je čekao
četvrt sata. Zatim je pritegao
kravatu i uputio se preko, u sa-
lun. Da nije imao zvezdu, svi bi
ga smatrali kockarom. A, u stva-
ri, Goldenstoun je nekada bio je-
dan od najpoznatijih kockara u

»Bulovom salunu« u Ebilejnu,
pre nego što je preuzeo dužnost
šerifa u tom gradu u južnom de-
lu Novog Meksika. Spočetka ga
niko nije uzimao ozbiljno. Ali ga
sada susreću sa respektom i
sklanjaju mu se s puta.

Kada je šerif ušao kroz po-
kretna vrata, udarilo ga je u lice
isparenje viskija. Solidno građe-
ni salon sa poniklovanim ukra-
sima i teškim ogledalima na zi-
dovima bio je pun ljudi, koji su
zanemeli kada su videli da šerif
ulazi.

Mat Karpenter i njegov sin su
sedeli sami u jednom uglu. Os-
tali gosti su se odmakli od njih,
kao da su se plašili da će se za-
raziti nekom opasnom bolešću.
Dečko je od iscrpljenosti zaspao
na stolici. Njegova porcija peče-
nog mesa stajala je nedirnuta u
tanjiru na stolu pred njim.

Goldenstoun je progutao plju-
vačku kada je video malu skup-
ljenu priliku, pa je brzo skrenuo
pogled. Nije pogledao ni Mata
Karpentera, koji se lagano di-
gao sa stolice.

Iza šerifa se guralo pola tuce-
ta ljudi. Oni su držali šake u
opasnoj blizini svojih revolvera.
Njihova lica su pokazivala sve
samo ne ljubaznost.

— To je zbog dečaka — reče
Mat Karpenter. — Njemu je kre-
vet više nego potreban. Pa vidite
i sami, šerife. Ja mislim da mo-
žemo sutra izjutra da putujemo
dalje.

Ben Goldenstoun je netremice
gledao u vrhove svojih čizama.

Čutao je dok ljudi za njegovim
ledima nisu počeli da žamore.
Tada je njegov pogled počeo da
se penje uz Karpenterovu mrša-
vu priliku, sve do njegovog mor-
naričkog kolta sa uglačanim ob-
logama od orahovine na dršci.

Šerifov glas je zvučao kao na-
puklo staklo kada je rekao:

— Mislim da će jedan sat biti dovoljan da se oporavite. Zao mi je, Mate.

Iza šerifa je nastalo komešanje. Jedan mali crnokosi momak sa loše zalečenim ožiljkom na gornjoj usni progurao se napred, kezeći se.

— Jedan sat, šerife? Ni govora! Treba odmah da se izgube! Ne treba nam ubica u gradu!

Ben Goldenstoun se besno okrenu.

— Zatvori tu svoju prljavu gubicu! — zagrmio je šerif. — Za pravo i zakon u ovom gradu brinem ja. Toliko, Vistrele, ukoliko ti nije jasno!

Dečak se zaplašeno trže iz sna i bojažljivo pogleda ljude oko sebe. Ali niko na to nije obraćao pažnju.

Mat Karpenter se ufede za donju usnu. Njegovo blede lice postade još blede.

— Neću da vam stvaram neugodnosti, šerife — reče on umorno. — Ja sam svratio zbog dečaka. Jahanje ga je dosta zamorilo. Ali mislim da ćemo moći za jedan sat da krenemo.

Šerif je klimnuo glavom.

— Deset milja istočno, na Koton Roku, još stoji brvnara Dača Tenesija. Tamo ste izvan moje zakonske nadležnosti. U toj brvnari možeš dečaka da staviš da spava.

Šerif je pogledao Karpentera u upale oči.

— To bi svakako trebalo da uradiš, Mate.

Okrenuo se na potpetici i pogurao ljude nazad. Ali pre no što je stigao do vrata, još jednom se vratio. Preturajući mrzovoljno po džepu svog kaputa, izvadio je jedan u prljavu novinsku hartiju umotan predmet. Zatim je tu stvar stavio na sto pred malog Džima.

Kada ga je dečak upitno pogledao, promrmeljao je nešto ne-

razumljivo, zažmurio na jedno oko i otišao napolje.

To nešto zavijeno bio je jedan veliki medenjak.

Jedan sat kasnije građani Longtrija su s olakšanjem odahnuli, kada su videli Mata Karpentera, sa sinom, kako napušta grad. Dečak se nije mogao sam držati u sedlu.

Šerif Goldenstoun je stajao pred otvorenim vratima svoje kancelarije. Ljutito je gledao za njima dok se nisu izgubili iza zadnjih kuća grada.

— Baš koješta — progundao je ljutito — baš koješta! — Zatim je ljutitim pokretom skinuo šešir sa glave i bacio ga kroz otvorena vrata u mračnu kancelariju.

*

Za Paroha svet više nije bio u redu otkako je kolt nosio na pogrešnoj strani. On je to morao, jer su mu na desnoj ruci nedostajala dva prsta. On je, doduše, upornim i mukotrpnim radom naučio da levu ruku isto tako sigurno i brzo upotrebljava kao i desnu. Pa ipak, gubitak dva prsta nije mogao da prežali. Ali nije mogao ni da zaboravi ime čoveka koji je to skrivio.

Ali to nije bio jedini razlog što ga je progonio.

Parohova džinovska prilika imala je nešto siledžijsko. U čudnoj suprotnosti sa njegovim masivnim telom bilo je međutim, njegovo usko lice oštarih crta, koje bi se moglo nazvati inteligentnim kada ne bi bilo tako odbojno.

Glavni razlog tome bile su njegove blede oči, koje su gledale hladno i bez trunke osećaja, i koje su pojačavale utisak izazvan tankim beskrvnim usnama: taj čovek je bio hladan duboko u srcu.

Ali taj utisak nije bio potpuno

realan. Troprsti Van, kako su ga zvali, bio je mnogo hladniji.

Van Paroho je ispod ivice konjičkog šešira motrio na jug, gde bi iza nekoliko talasastih uzvišenja moralo da se nalazi grad Longtri.

Zatim je pogledao preko, u svoje ljude, koji su stajali u grupi, pored konja. Visoki kauboj Lorn Stivenzon, ridokos, sa četvrtastom glavom. Malo dalje, nalazio se vižljasti Fredi Džamping sa dečjim licem, u čijoj je svakoj crti bila izražena pokvarenost; i, konačno, ćutljivi namršteni Jakob Miler, koji je uvek oko vrata nosio lančić sa likom Madone.

Ma kako da su ovi ljudi po izgledu i karakteru bili različiti, jedno su imali zajedničko: tvrdoću i surovost iskusnih odmetnika. Trenutno su pokazivali, kao i njihovi konji, tragove višednevnog napornog jahanja. Ali i ubeđenje da se nalaze blizu cilja.

— Džeri se vraća — reče Van Paroho glasom hrapavim od viski, i pokaza na jednog jahača, koji se brzo približavao iz pravca Longtrija. — Spremite se, momci! Počinje poslednja runda!

— Dobro, vreme je da zagrizemo kolač — zacereka se Fredi Džamping udarajući u svoja dva nisko obešena kolta 44.

Dugački kauboj Lorn Stivenzon je izveo nekoliko pregiba kolenima, dok je Jakob Miler ćutke otišao do svog konja.

Pritegli su kolane i uzjahali.

Van Paroho je takođe uzjahao.

A tada su čekali dolazak jahača.

Pridošlica zaustavi, pred Tropstom Vanom, svog u znoju okupanog konja.

Kada je sa čela pomerio šešir, moglo se dobro videti njegovo lice. Nije se moglo reći da je to lice naročito lepo. Ali male bore

na njemu, velike okrugle oči i široka usta delovali su iskreno i izazivali poverenje. Džeri Džerom je izgledao kao čovek koji zna da stvari uzima sa vesele strane.

— Šta je? — zakrešta Van Paroho. — Jesi li pronašao nešto?

— Pun šešir novosti — zacereka se Džerom. On je govorio otegnutim, pevajućim glasom Teksašana. — Ima pola sata prednosti. Ali dečak, koji je bio s njim, sada je bio pri kraju snaga. Jedan njihov konj je, uz to, hramao.

— Jesu li još u gradu?

— Nisu. Šerif se plašio gužve, pa ih je odjurio.

— Krenimo, gazda — umeša se Fredi Džamping. — Za jedan sat ćemo ih imati pred cevima.

— Ne lupaj glavu — progunda Van Paroho i obrati se Teksašaninu. — Oni su, dakle, odjahali na istok?

Džeri klimnu glavom.

— Šerif im je preporučio brvnaru na Koton Roku. Ona se nalazi van njegove nadležnosti i tamo se obojica mogu odmoriti. Pretpostavljam da će tamo prenoćiti.

— Onda je sve jasno — zakreštao je Paroho. — Ima li on novac kod sebe?

— Otkuda znam?! — odvrati Teksašaniin začuđeno.

Paroho mahnu rukom.

— Nije važno. To ćemo već doznati. Konačno, ne radi se samo o novcu.

Poslednja rečenica zvučala je kao smrtna presuda. Paroho se smešio kada je pogledao svoju osakaćenu ruku, ali to smeškanje je bilo cinično i puno mržnje.

— Ja bih voleo da ima novac kod sebe — reče Teksašanin.

Paroh iznenađeno diže obrve.

— Jedno neka je jasno — nastavio je Džerom. — Ja nemam nikakve veze sa tvojom osvetom.

Mene interesuje samo novac. Pokušaću da dođem do dolara a da ne ispalim nijedan metak.

— Ti mnogo blebećeš, mladiću! — zaurla Troprsti Van i pogleda Teksašanina svojim hladnim očima tako prodorno, da ovaj spusti glavu. — Nemoj misliti da mi možeš zamrsiti konce, Džerome! Nemoj misliti! Ti jašeš za mene! I zato ćeš jahati kako ja želim.

— A šta ti želiš?

— Ti ćeš sada pola sata odmarati konja, pa ćeš se zatim vratiti u Longtri. Tamo ćeš paziti na šerifa, da nam se on ne umeša u posao. Čekaćeš da se smrkne, a zatim ćeš doći do brvnare. Jasno?

— A šta mislite da uradite sa dečakom? — upita Teksašanin. Paroho se glasno nasmeja.

— Dakle, i Tekšašani imaju meka mesta? Lepo od tebe, Džerome, što me na to podsećaš. A sada ti savetujem da se tačno pridržavaš mojih zapovesti. Razumemo se, zar ne?

Teksašanin je grizao donju usnu, a zatim je slegnuo ramenima.

— Dakle, do večeras, gazda.

— Mi ćemo jahati u krugu oko grada — obratio se Paroho ljudima — a zatim ćemo doći do brvnare sa severa. Napred, ljudi!

Džeri Džerom ih je gledao; kako odlaze u oblaku prašine. Zatim je sjahao i skinuo sedlo.

*

Mat Karpenter je naslutio opasnost kada je desnu nogu prebacio preko sapi svoga konja. To je posebno čulo čoveka, koji je prisiljen da živi sa oružjem. Dok mu još noga nije dodirнула zemlju, viknuo je dečaku:

— Jaši brzo dalje!

On više nije video zbunjeni pogled svoga sina. Gipkim i brzim pokretom izvukao je levu nogu iz uzengije uz brzu akciju desne ruke, koja je izbacila kolt iz futrole. To je bio potez nevidene brzine.

Tada je dečak kriknuo. To je bio krik izmučene, do smrt gonjene male životinje, koji je Matu Karpenteru prodro do srži. Za tren je olabavio prst na okidaču. Za deo sekunde blokirao je smrt u svom oružju, koje je bilo upereno u čoveka na ulazu u brvnaru.

To njegovo oklevanje stajalo ga je života.

Hitac nije došao od čoveka sa vrata. Došao je sa suprotne strane i pogodio Mata Karpentera u leđa. Osetio je udar kugle među lopatice kao udar teškog kamena. Još u padu, povukao je okidač, i opalio poslednji metak na čoveka u vratima, u kom je prepoznao Vana Paroha. Zatim pade.

Paroho uvuče usne među zube. Lice mu je pobledelo kao kreč. Karpenterova kugla je udarila tik pored njegovog uha u trulo drvo vrata brvnare.

Na drugoj strani je namršteni Jakob Miler povukao dečaka sa sedla, i odvuкао ga iza brvnare.

Mališan je tiho plakao. Jedva se čulo, pošto je Jakob Miler pritisnuo njegovo lice uz svoje grudi.

Paroho je dugim koracima išao prema Matu Karpenteru. Na njegovom licu videlo se zadovoljstvo čoveka koji je postigao cilj.

Sa druge strane približavao se Fredi, još držeći kolt u ruci. Nije mu ništa značilo što je Matu Karpenteru pucao u leđa.

— On je bio jedan od najopasnijih vukova — reče on.

Paroho je okrenuo telo pogo-

denog vrhom čizme. Tada nešto sevnu u njegovim bledim očima. Primetio je da je Karpenter još živ.

Lagano se sagnuo i podmetnuo šešir pod glavu smrtno ranjenog.

Mat Karpenter otvori oči. Prepoznao je Van Paroha. Jedva izgovori:

— Gde je dečak, šta. . . šta ste uradili. . . s njim?

Parohu oči zasijaše od iščekivanja.

— Tvom dečaku se neće ništa dogoditi, Karpentere, pod uslovom da nam kažeš gde si ostavio novac. Sto hiljada dolara. Imaš li ih kod sebe?

— Pusti ga, Paroho — prošap-ta umirući. — Pusti dečaka da ode. . . on nema ništa s tim.

— Tako je — reče Paroho strogo. — Dečak nema ništa s tim. Ti si mi onda metkom pokidao dva prsta desne ruke, Karpentere. Zato sam hteo tvoj život. Dobro, dobio sam ga. Nas dvojica smo sada kvit. Ali za dečaka ću ti otvoriti poseban račun. Onih sto hiljada za njegov život! Mislim da je ta ponuda fer.

— Još kako — umeša se podrugljivo Džamping. — Najzad, rizik je na našoj strani. Jednoga dana dečak će da odraste, pa će hteti da osveti svog oca. To je s naše strane veliki rizik, ako ga pustimo.

— Pustite ga da ode — promrmlja Karpenter slabim glasom i okrenu glavu u stranu. — ja ću vam. . . ja ću vam. . .

Karpenterove oči se ukočiše.

— Novac! — urlao je Troprsti Van. — Gde je novac?!

Ali Karpenter ga više nije čuo. Kada mu je Fredi Džamping podigao glavu, Karpenter je bio mrtav.

Džim Karpenter se, spotičući, približio svom ocu, koji je ne-

pokretno ležao na kamenju. Ljudi su gledali kako dečak drma ruku mrtvog oca. Teško je reći šta se u dečaku odigravalo. Ali on verovatno nije ništa shvatao. Stalno je držao beživotnu ruku svog oca tiho govoreći:

— Ustani, tata, moramo dalje! Ustani!

Tada je primetio krv, pa se stresao. S plačnim uzvikom bacio se preko ubijenog oca. Njegovu slablašno telo treslo se od plača.

Džamping stade iza dečka. Izvadio je svoj levi kolt i upravio ga na glavu deteta. Svi videše to i na trenutak zaustaviše dah.

Ali još pre no što je Džamping mogao da povuče oroz, snažan udarac nogom izbio mu je oružje iz ruke.

— Jesi li lud?! — viknu Van Paroho. — Ti ništa ne misliš, samo ti je važno da ljudima koji ništa ne slute pucaš u leđa!

— A zašto to? — reče revolveraš zbunjeno. — Mislio sam da se i slažeš s tim.

— Samo nemoj da počneš da misliš! To što si hteo da uradiš može samo idiot da uradi. Ili, možeš li reći, kako misliš da dođeš do novca, ako ubiješ dečaka?

Fredi Džamping je ukočeno gledao u malog Džima, koji je, još uvek plačući, klečao na zemlji. Njegov pogled je išao dalje, do mrgodnog Jakoba Milera, a zatim do dugačkog Lorna Stivenzona.

— Šta nameravaš, gazda? — upitao je Džamping Vana Paroha, kome se odjednom mnogo žurilo.

— Odvedi dečka u brvnaru, Jakobe — naredio je. — Daj mu da jede i pije, i ostani kod njega dok ne zaspi.

Jakob Miler odvede polako dečaka od mrtvog oca. Ne gledajući ljude, Džim je pustio da

ga Miler odvede u brvnaru. Prestao je da plače. Verovatno je i za plakanje bio previše umoran.

Troprsti Van pogleda oko sebe. Već se smrkavalo.

— Rasedlajte konje i odvedite ih iza brvnare! — zapovedi ostaloj dvojici. — Zatim naložite vatru i pokopajte Karpentera. Krećemo oko ponoći.

— Ti hoćeš da odemo odavde?! — upita Stivenson začuđeno.

— Da. Ja samo čekam Džeroma. On treba da prati dečaka i da ga ispita. To je naša jedina šansa da dođemo do novca.

— Zašto baš Džeroma? — hteo je Džamping da zna. — Jesi li siguran da nam neće podvaliti?

— To neka je moja briga — odbrusio mu je Paroho. — Džerom je jedini od nas koga dečak još nije video. On će sutra ujutro kao nepoznat jahač ovuda prolaziti, pošto se mi povučemo odavde. Ovde će naći dečaka, pa će mu se priključiti.

— Plan nije loš — reče dugački kauboj. — Mališan verovatno neće znati kamo da se okrene, pošto mu je otac mrtav.

Preko Parohovih tankih usana prešao je smešak.

— Koliko sam znao Mata Karpentera, on je, za svaki slučaj, svom sinu dao nekoliko saveta.

— Neka davo da da si u pravu — smejuć se Fredi Džamping.

Troprsti Van samouvereno klimnu glavom.

— Ja sam uvek u pravu.

*

Dečak je spavao čvrsto i duboko, kada je Van Paroho sa svoja tri partnera krenuo usred noći, da bi se vratili u Longtri. Na po-

la puta su se sreli da Džeromom, i ponovo sjahali.

Četvrt sata kasnije Teksašnin se upoznao sa svojim zadatkom i ostao sam. Čekao je i razmišljao, dok zvezde nad njim nisu izgubile sjaj. Tada je odjahao dalje.

Kada je Džeri Džerom sjahao iza brvnare, počelo je da sviće iznad kamenitog horizonta. Otišao je prema vratima brvnare. Tada je primetio da su vrata otvorena, i opsovao. Ali odmah zatim ugledao je oba konja, a malo kasnije i dečaka.

Dečak je ležao pored humke, ne mičući se. Izgledalo je da spava. Lagano i tiho, je Teksašnin prišao bliže. Zastao je nekoliko koraka pred dečakom i zamišljeno ga posmatrao.

Džeri Džerom zabode nokte u dlanove i zaškripi zubima. Prvi put prokle zadatak. On je voleo prav put, pa i kao revolveraš.

Bio je to rat koji ga je odveo na put prekršitelja zakona. Ili, bolje rečeno, na ono što je došlo posle toga. Kod kuće je zatekao samo ugljenisane ruševine i osakaćeni i indijanskim strelama načičkani leš svog oca.

Već godinu dana jahao je za Vana Paroha. To vreme učinilo ga je okorelim.

Čudan šum u travi privukao mu je pažnju. Bilo mu je poznato to gadno, smrtonosno zveckanje i odjednom su mu se sva čula razbudila.

A tada vide telo zvečarke sa širokom glavom, kako se izdiže iz trave i vijuga preko kamenja, direktno na zaspalog dečaka. Reptil je bio još samo pola koraka udaljen od glave mališana, kada je Džeri Džerom opalio.

Stajao je raskrečenih nogu sa koltom u ruci i gledao kako smrskana glava zmije leti u stranu.

Odjek detonacije trgao je dečaka iz sna. On se napola uspravio i gledao širom otvorenih očiju Teksašanina i njegovo oružje u podignutoj ruci. Kada je Džerom primetio dečakov strah, gurnuo je kolt u futrolu i pokazao na mrtvu zmiju.

— Nisam hteo da te probudim — rekao je; i njegova široka usta rastegoše se u osmeh. — Beštija je mrtva.

Tek što je to izgovorio, došlo mu je da sam sebe išamara. Zbunjeno je natukao šešir na lice, češući se iza uha, kada je video da su njegove reči probudile sećanje kod dečaka. Dečak se okrenu i počeo ponovo da plače.

— To ti je verovatno neki rođak, što tu leži — oglasio se Teksašanin zbunjeno. To je trebalo da zvuči nežno, ali je ispalo kao rezanje psa, kome je neko stao na šapu.

Dečakov plač se pojačao.

— Dobro, u redu je — pokušao je Džerom da ga uteši. — Neću ja baš tačno da znam. Ali kako se zoveš, mogao bi možda da mi kažeš? Naravno, samo u slučaju da ti to ne smeta — dodao je uz nespretno kliberenje.

Mali je prestao da plače. Ali, uporno je ćutao i grebao humku groba.

Ne znajući šta da radi, Teksašanin se neko vreme gladio po neobrijanoj bradi.

— Ja sam Džeri Džerom iz Teksasa, ako me pitaš — počinjao je iznova. — A znam mnogo lepih stvari. Na primer, da mrdam ušima. Hoćeš da vidiš?

Dečak prestade da grebe zemlju.

Džerom je to primetio i odmah nastavio.

— Možeš mi verovati, to je čista istina. Između Kolorada i Red Rivera nećeš naći nikoga ko tako dobro mrda ušima kao stari Džerom. To je sigurno! Pogledaj samo!

Primetio je da dečak nerado okreće lice prema njemu. Tada Džeri Džerom počeo da pravi najstrašnije grimase, da bi pokrenuo svoje uši. Izgledalo je kao da ga je uhvatio grč.

Ali njegov trud je bio nagrađen. Zadovoljno je konstatovao da je dečak počeo da se smeši. U početku sasvim slabo, a zatim nešto jače.

— Vidiš, Džoni, tako mi se već više sviđaš — nasmeja se Teksašanin.

— Ja se zovem Džim, Džim Karpenter — reče dečak uzdržano.

— U redu, Džime. Onda, mislim da bismo sad mogli da pođemo. Neka me đavo odnese ako nas dvojica nismo sjajni partneri.

Džerom je uhvatio mališu za ruku i pokušao je da ga podigne, ali Džim se odmaknuo i otргnuo od njega.

— Dobro, nećemo pre nagliti — umirivao ga je Teksašanin. — Razmisli dobro, da li hoćeš da pođeš sa mnom.

— Ja ću te odvesti kuda god želiš. Ako treba, neka bude i na kraj sveta. Naravno, kako rekoš, ako želiš! Ali da sam na tvom mestu, ne bih se odrekao partnera. U ovom kraju ne zna čovek da li će čitavih kostiju stići na cilj.

Zatim se nakašljao, jer je stekao utisak da je opet rekao glupost.

— Dobro, onda da osedlam.

Kada se Teksašanin posle nekoliko minuta vratio s konjima, Džim se podigao. Izgledao je pribran i odlučan.

— No, mali moj, kuda ćemo jahati?

— Na ranč moje sestre. Ima još nekoliko milja, rekao je tata.

— Fino, mali Džime, ti znaš sve što treba. Poznaješ li i pravac kojim treba da iđemo?

Mali je hrabro klimnuo glavom.

— Uvek na istok.

— Dok je Džim uzjahao konja svoga oca, Tekšašanin je uzjahao svog konja, a hromu kobilu je uzeo za uzde i poveo je za sobom.

Sa suzama u očima, dečak je gledao nazad na grob svoga oca sve dok mu je bio u vidokrugu.

*

DŽeni Karpenter uvede visokog jahača u kuhinju. Ona nije znala koliko dugo je stajao na pragu, dok se nije nakašljao. Iako je stajao tako, sa glavom uvučenom među ramenima, da ne bi dodirnuo gornji deo ulaza, osećala je da ga se uopšte ne plaši. Naprotiv.

Sa iznenađenjem je primetila da su joj kolena zaklecala kada ju je stranac odmerio dugim pogledom svojim sivoplavih očiju. A ne bez ponosa, primetila je, po njegovim očima, da mu se dopada.

— Dozvolite, gospodice — reče stranac i pomeri šešir sa čela. Još pre no što je ona mogla išta da odgovori, on je prišao posudi sa vodom, zahvatio sipačom kašikom i pio dugim gutljajima.

— Kafa će odmah biti gotova — nasmeja se Dženi. — Za to vreme sedite za sto, gospodine...

— Stenli, Džon Stenli — dopunio je stranac učtivo, i nespreno se poklonio.

Opet ju je pogodio pogled sivoplavih očiju, i ona pocrvene.

— Vi, dakle, dolazite iz Ostina — reče ona. — A sigurni ste da niste svratili na pogrešan ranč?

— Sasvim siguran. — On ju je opet pogledao tako da je morala da obori pogled. — Dobro — nastavi on. — Imam zadatak koji

treba da obavim sa vašim ocem. Gde je on?

— On može još danas da se vrati, ili tek sutra, ili prekosutra. On je pre nedelju dana otišao preko u Kaliforniju, da dovede mog brata. Dečak je za vreme rata bio kod sestre mog oca. To je zaista bilo najbolje za njega. Vi sigurno znate šta se ovde događalo. — Njeno lice se odjednom uozbiljilo.

Džon Stenli klimnu glavom.

— Pričali su mi. Vašu majku su tada ubili, a vaš ranč gore, kod Fort—Samera, zapalili. Kažu da su to uradile trupe Unije.

Dženin pogled postade tvrd kao kamen.

— Da — reče muklo — bili su to Jenkiji. Nekoliko vojnika crnaca i nekoliko belaca, među njima jedan narednik. Zvali su ga Van. Otac me je na vreme sklonio iz kuće kada su došli. Sakrila sam se u koralu. Ali sam mogla sve da vidim. Za majku je bilo prekasno da pobegne. Trojica su je napali. Pošto se branila, izvukli su koltove i ubili je.

Stenli primeti suze u njenim očima.

— Molim vas sedite za sto — reče Dženi a zatim ode do ognjišta i donese kafu. Sipala ju je u dve šolje, stavila posudu na sto i sela.

— A vaš otac? — upita Stenli.

— Šta je u tom trenutku radio?

— Nije mogao ništa da uradi. Držali su ga čvrsto. Vezali su ga za pumpu za vodu pred kućom i tukli ga opasačima i batinama dok se nije onesvestio. Neki od njih vikali su: »Ubijte ga, to dubre buntovničko!« Morala sam da se ujedam za ruku, da ne viknem.

Džon Stenli je ljutito vrteo glavom. Način na koji mu je devojka opisala svoju strašnu sudbinu ostavio je na njega dubok utisak. Znao je, iz vlastitog iskustva, da ona govori istinu. On se

takođe borio na strani Unije, ali pošteno.

Ali, bilo je i onih koji su iz nekih niskih pobuda ušli u rat. Oni su hteli da otimaju i pljačkaju, da se bogate. . .

Kao da je pogodila njegove misli, Dženi počeo ponovo da priča.

— Ali otac se osvestio. Kada sam ga odvezala, videla sam plamen u njegovim očima. Možda je to bio odsjaj zapaljenog ranča, a možda je to bila mržnja. Neću nikada zaboraviti njegovo lice! Izgledalo je kao lice mrtvaca. Još iste večeri odveo me je kod jednog suseda. Zatim me je poljubio u čelo i odjahao. Ubio je sve koji su učestvovali u napadu. Sve osim narednika. Trebala mu je čitava godina da ih pronade. Dva poslednja ubio je u Longtriju.

— To su bila ona dva pomoćnika?

— Da. Oni tamo su uspeli da ih izaberu za pomoćnike šerifa. Ali to je ipak bila poštena borba.

— Svakako — primeti Džon Stenli i počeo da zamotava cigaru. — Sećam se toga tačno. Tada su se u Novom Meksiku pojavile prve poternice za vašim ocem. Ili je to bilo posle napada na transport novca?

— Bilo je posle napada na transport novca — reče devojka čvrstim glasom i ozbiljno pogleda Stenlija. — Vi ne znate mog oca. Ali ja sam sigurna, čim ga budete videli, bićete uvereni da to nije bila požuda za bogatstvom. To je bio deo njegove osвете, jedna vrsta naknade. U Teksasu smo izgubili ranč. To je bio lep i veliki ranč.

— Pa ipak je to bila krađa. Bilo je sto hiljada dolara — reče Stenli. — Gde je sada taj novac?

— Otac ga je sakrio na sigurno mesto. Molim vas, ne bih htela o tome da govorim. On će

vam reći kada se vrati. On je rešio da vrati novac, pošto smo ovde podigli nov ranč. Mi smo to stvorili i bez tih dolara.

— A sada, gospodice, pričajte mi kako je novac uzet. Da li je vaš otac to sam izveo, ili mu je neko pomogao?

— To je bio deo njegove osвете. On ne bi nikada pristao da mu pri tome neko pomaže. A i on to ne bi uradio, da to nije bio vojni transport novca trupa Unije, uglavnom opljačkan.

— On je, dakle, mrzeo Jenki-je?

— Zar možete to da mu zamerite, posle svega što se desilo? Tata se na to odlučio u roku od jednog sata. Doznao je da jedna kočija sa sto hiljada iznuđenih dolara za reparacije treba da prođe od Silver Sitija do Lordsburga. U jednom tesnacu skočio je na zapregu i prisilio oba vozača da bace sanduk s novcem s kola, pošto im je oduzeo oružje. Sve je obavljeno bez krvoprolića. Tada se iznenada pojavila jedna rulja desperado-sa, koju je predvodio taj narednik po imenu Van. Došlo je do pucnjave. Otac je dobio jednu kuglu u nadlakticu. Ali, uspeo je da naredniku jednim hicem izbi-je kolt iz ruke i da pobegne sa novcem.

— Taj Van je, dakle, jedini od onih bandita, koji je ostao?

— Da, ali otac neće mirovati dok ne likvidira i njega. On je ubeden da je novac veliki mamac, koji će narednika namamiti. To je bio razlog što novac sve do sada nije vratio.

Stenli je ustao i dugim koracima koračao kuhinjom. Dženi ga je pratila pogledom.

— To je čitava priča — promuća on. — A vaš otac namerava da izvrši težak i opasan posao. Možda previše težak. Čovek ne treba nikada da radi više nego što može.

Ona ga pogleda ispitivački.

— Da li se uvek držite toga?

Sada je, u stvari, trebalo da kaže ne. Ali, on to nije učinio. Slegnuo je ramenima i osmehnuo se.

— Vi ste, dakle, ovde, na jugu, stvorili nov ranč? — skrenuo je razgovor. — Da li ste mislili i na novo stado?

— Naravno da smo na to mislili. Ali otac je hteo najpre da dovede mog brata. Stado se lako nabavlja. Mogli bismo ga kupiti za četiri dolara po grlu, na ranču I—A. Za početak smo mislili da kupimo pet stotina junadi.

— Vi, dakle, nemate na ranču ljudstvo za rad sa stokom?

— Nemamo — osmehnula se Dženi. — Ako tražite posao, gospodine Stenli, rado ću govoriti s ocem. Sigurna sam da će vaš primiti. Pod pretpostavkom, naravno, da poznajete taj posao.

On ju je uhvatio za ruku.

— Hvala vam, gospodice — reče on. — Želite li... mislim, da li biste voleli da ostanem ovde?

Umesto odgovora, ona mu se osmehnula.

Džon Stenli oseti kako ga ovo ljupko stvorenje osvaja i da ne može od toga da se odbrani. Ali, on nije ni želeo da se odbrani. Nehotice stisnu njenu ruku malo jače nego što je to uobičajeno.

Tada je izvukla svoju ruku iz njegove.

— Prepustimo ocu da odluči o tome — reče tiho. — On je uvek najbolje znao šta je dobro za mene. A sigurno je da niste iz Ostina dojahali ovamo da tražite posao?

Njen pogled se zadržao na njegovom teškom koltu 45, i Stenli pogodi njene misli. On nosi svoje oružje nisko, onako kako to rade revolveraši. Devojka sumnja da je on pravi čovek za kauboja. Pre bi mogla da ga zamisli na čelu potere i sa zvez-

dom na prsima. A možda i sa uperenim koltom u šalterskoj prostoriji neke banke, i sa maskom na licu.

Stenli je bio ozbiljan kada je ponovo seo za sto.

— Ja sam federalni šerif, i ovde sam po nalogu suda iz Ostina. Tamo je ispitan slučaj vašeg oca, i došlo se do konačnog rezultata.

Devojka ga je napregnuto gledala.

— To znači da će ga osuditi?

— Vaš otac je posle završetka rata pružao oružani otpor armiji Unije i pri tome ubio nekoliko ljudi. Ali u Ostinu se tačno zna pod kojim se uslovima to dogodilo. Došlo se do saznanja da se rane rata ne smeju ponovo otvarati, ako se želi trajan mir. A svi poštteni Amerikanci žele mir.

— Šta je odlučeno o mom ocu?

— Odustalo se od namere da bude kažnjen, zato što je uzeo zakon u svoje ruke. U Ostinu se zna da je njegovoj porodici učinjena nepravda, te se ima razumevanje za njegove postupke. To utoliko više što su ljudi, koje je ubio, poginuli u otvorenom dvoboju.

Kada je to čula, devojka je skočila sa stolice. Oči su joj sjale.

— Dakle, ocu neće ništa uraditi? On je slobodan, ne treba da strahuje da će biti proganjan i prezren?

— Tako je, gospodice.

Džon Stenli je odjednom osetio kako ga dve ruke nežno i čvrsto oko vrata obuhvataju. Osećao je dah devojke na svom obrazu, njeno telo, kako se toplo i meko, pripija uz njegovo. Džon Stenli je mislio da sanja.

Dženi Karpenter se odjednom trgla iz zanosa, i uplašeno se odmakla od Stenlija.

— Izvinite, gospodine Stenli — reče zbunjeno.

— Oh, nema na čemu — promućao je, ali se brzo snašao. — Ja imam pismeno ovlašćenje da mogu od vašeg oca preuzeti sto hiljada dolara. Dobro, vaš otac će verovatno uskoro dići.

Rekao je to, iako nije bio siguran da to i želi.

*

Trenutno se Džon Stenli nalazio u štali i davao svom konju gomilu zobi, kada je čuo topot kopita. Instinktivno se sagnuo, tako da je vratom konja bio skriven. Dohvatio je dršku revolvera.

— Ostavi gvožđe u futroli, kravare! — čuo se odmah zatim glas od štalskih vrata. Taj otegnuti, pevajući naglasak bio je tipično teksaški.

Stenliju je odmah bilo jasno: čovek u vratima nije bio Mat Karpenter.

— Šta mogu učiniti za vas, gospodine? — upita Stenli, prilazeći lagano strancu.

— Kako ne bi mogao, brate! — zacereka se drugi i pokaza palcem iza sebe. — Možeš se pobrinuti za naše konje. I to malo brže! A onda ćeš nas prijaviti gospodici Karpenter.

— A inače, drugih želja nemate, gospodine? — upita Stenli upadljivo ljubazno, što bi svakog drugog upozorilo. Ali stranac, kako se činilo, nije primetio preteći ton.

— Svakako — progunda momak samouvereno. — Pobrini se, brate, da nam se odmah pripremi ručak. Po mogućstvu nešto dobro.

— To možete odmah dobiti — progunda Stenli i diže ruku da gladnome odmah na licu mesta da nešto dobro među zube, ali je odmah spustio ruku.

Napolju, pred glavnom kućom, odjeknuo je, istog trenutka, Dženin radosni uzvik.

— Džime, pa stigli ste! Daj da te zagrlim! Kakva sreća, što ste se konačno vratili!

Stenli je izašao pred vrata i video kako devojka spušta dečaka na zemlju, kako rukama zaklanja lice, kako jeca i sa dečakom ulazi u glavnu kuću.

Džonu Stenliju je odmah bilo jasno šta se dogodilo. Pa ipak je upitao Teksašanina:

— Šta to treba da znači?

Upitani se počeošao po vratu i napravio grimasu, kao da je progutao tuce eksera.

— Biće bolje da ih sada ostavimo same — primetio je. — Moraće se pomiriti s tim da joj se otac više neće vratiti.

— Mat Karpenter je mrtav?

— Tako je. Uostalom, ja se zovem Džeki Džerom. Žao mi je zbog ovoga malopre. Mislio sam da ste štalski momak.

— U redu je — odmahnu Stenli rukom. — Ipak ću vam pomoći da zbrinete konje.

Zajednički su rasedlali konje, odveli ih do valova za vodu, a zatim ih smestili u štalu.

— Vi ste, dakle, dečaka našli samog samcatog u pustom kraju, gospodine Džerome? — upita Džon Stenli kada su zajedno izašli u dvorište.

— Tačno, tako je bilo — odvrati Teksašanin.

Ali Stenli se nije dao zbuniti.

— Zar ne bi bilo bolje da ste se vratili u Longtri i šerifu javili šta se dogodilo? Tada bi se sigurno moglo, pomoću potere, banditima ući u trag.

— Smatrao sam da je bolje da dečaka najpre smestim na sigurno mesto.

— Iako niste imali pojma gde je to mesto?

— Dečak je znao gde je kuća.

Na svaki način, znao je dosta tačno put kojim treba ići.

— To je čudno. On je danas prvi put na ovom ranču.

Teksašanin se zacereka.

— Verovatno mu je otac opisao put kojim treba da ide. Otкуда bi ga inače znao?

— U redu — odvrati Stenli, iako nije mislio tako. Osetio je kako ga obuzima bes. — Sve će izaći na videlo, gospodine Džerome. A bilo bi dobro za vas da se pokaže da je tako kako ste ispričali.

— Treba li to da bude pretnja? — progunda Teksašanin. Njegove oči su se suzile, kada je desnu ruku stavio kraj drške kolta.

— Svakako — primeti Stenli ljutito. — A ako želite da tu stvar raščistite ovde, ne ustručavajte se, gospodine! Meni nije stalo do kugle više ili manje. — Olabavio je opasač kolta i povukao se nekoliko koraka.

Ali nije došlo do pucnjave. Jer, mali Džim Karpenter, koji je neopaženo ušao, stao je među njih i postavio se, zaštitnički, ispred Džerija Džeroma.

— To je moj prijatelj — reče mališan bez ustezanja i ljutito pogleda Stenlija. — I, ne smete mu ništa loše učiniti!

Tada se pojavila i Dženi Karpenter. Lice joj je bilo uplakano, a oči crvene. Obratila se Teksašaninu:

— Vi ste gospodin Džerom, zar ne? Ne znam kako da vam zahvalim što ste mog brata zdravog i čitavog doveli ovamo.

— Oh, u redu je — odvrati Teksašanin zbunjeno. Videlo se da je devojka ostavila utisak na njega. — U redu je. I, ako mogu za vas još nešto da uradim, vrlo rado ću to učiniti. Verujem da vam je sada možda potreban jedan pouzdan čovek. Ili ćete dići ruke od ranča?

— To nikako — odvrati Dženi.

— A zato bi mi bio potreban čovek. — Ona odmeri Džona Stenlija pogledom kojim je tražila pomoć od njega. Ali on nije reagovao. — Htela bih da nastavim ono što je otac ovde započeo, i da nabavim stado. To neće biti lako. Ali ako vi hoćete da mi pomognete, gospodine Džerome, onda bi prvi korak bio već učinjen.

— Hvala, gospodice — reče Teksašanin sa ućtivim naklonom i osvetnički se klibeći Stenliju.

Nakon toga Dženi se obratila Stenliju.

— Sada je sve ispalo drukčije nego što smo mislili. Ali to neće smetati izvršenju vašeg zadatka, gospodine Stenli. Ako hoćete, ja ću odmah doneti novac. Ja znam gde ga je otac sklonio. Onda možete već sutra da odete, ako vam se žuri.

— Ne žuri mi se gospodice — odvrati Stenli. Primetio je da je u očima Teksašanina sevnulo nešto čudno kada je bio spomenuć novac.

Džon Stenli je zadovoljno klimnuo glavom. Tako nešto je i očekivao.

Još istoga dana Džon Stenli je odjahao u grad, mada to Dženi nije želela.

— Vi niste ni poznavali mog oca — rekla je. — A sada hoćete da zbog njega stavljate glavu u torbu. Ne činite to, Džone. To ne bih mogla podneti, da... mislim, bilo bi strašno, kad bi vam se nešto dogodilo. Protiv tog Vana nije dovoljan jedan čovek. Videćete, i šerif se drži po strani. Pogotovo što je mesto, gde je otac ubijen, izvan teritorije njegove nadležnosti.

— Još nije sigurno da taj Van ima veze stim — odvrati Stenli.

Ali Dženi je bila ubedena da je očeva smrt Vanovo delo.

— To je bio on! Džim ga je opisao, sigurno je on. Ostanite ov-

de, Džone. Ne možete ništa izmeniti. Možda je taj bandit već daleko.

Ali Stenli nije bio njenog mišljenja.

— Ako je Van ubica, onda mora da je još u blizini. Pomislite na sto hiljada dolara! On je mrzeo vašeg oca, to je tačno. Ali on je, pre svega, želeo novac. Eto vidite, i ja sam zainteresovan za taj novac, ali službeno.

— Ako Van zaista želi da prigrabi taj novac, onda će se uskoro pojaviti ovde.

— Ja ću se već uveče vratiti — umirivao ju je. — Do tada možete biti mirni. A osim toga, tu je Džeri Džerom.

Džon Stenli je razmišljao o tom razgovoru, dok je, nagnut nad vratom svoga konja, jurio u pravcu Longtrija.

Uskoro je stigao do brvnare, gde je sjahao. Međutim, nije se dugo zadržavao. Uverio se da je tačno i dečakovo i Džeromovo izlaganje.

Stenli je ponovo uzjahao i prešao ostali deo puta galopom.

Pred kancelarijom šerifa iskočio je iz sedla i obavio uzde oko grede.

Tada mu je prišao šerif Ben Goldenstoun.

— He, he, ne tako žurno, gospodine! — promumla on. — Mi to ovde ne volimo!

Stenli je posmatrao dugačku suvonjavu priliku u elegantnom kaputu, sa zvezdom na prsima.

— Šta je novo, Stenli?

— Vi me poznajete, šerife?! — začudio se Stenli ne pokušavajući da sakrije svoje čuđenje.

— Evo, ja sam verovatno jedini čovek u ovom vašljivom gnezdu, koji vas poznaje. Pre no što sam ovamo došao, mešao sam karte u Ebilejnu. To je bilo u »Bulovom salunu.« A tamo sam vas nekoliko puta video. Ali dođite unutra, imam toplu kafu.

Nekoliko minuta kasnije, sedeli su za klimavim kancelarijskim stolom jednostavne službene sobe. I dok je Goldenstoun sipao vrelu kafu, Stenli je izveštavao o ubistvu Mata Karpentera.

Kada je to čuo, šerif se trgao i prosuo vrelu kafu preko svoje ruke. Lice mu je postalo sivo.

— Prokletstvo! — Zaškrguta on zubima — Ali, ja sam uvek znao da će doći do toga. Karpenter je bio lud! On je verovao da može voditi svoj vlastiti rat protiv Jenkija. Oni su mu ubili ženu i zapalili ranč. Nisam imao pojma da su ovde vrebali na njega. Inače bih drukčije postupio. To mi možete verovati, Stenli!

— Vama je Mat Karpenter bio simpatičan?

Šerif počeo da grize nokte.

— Sviđao mi se — reče malo zatim. — On je bio čovek koji je govorio ono što je mislio. I, koji bi za ljubav svog prava išao sa kofom vode protiv pakla. Takav sam utisak stekao o njemu, iako sam ga samo dva ili tri puta video. Bio sam kod njega jednom, kada je počeo da gradi nov ranč na Santa-Kriku.

— Bio sam kod brvnare na Koton-Roku, gde je izvršeno ubistvo — reče Stenli. — Nisam uspeo nešto više da saznam iz tragova.

— To ništa ne znači! — Odvratiti šerif ljutito. — Nitkovi su još u gradu. Dojahali su jutros. Lično Van Paroho i s njim dva tipa, kao da ih je sam davao birao.

Džon Stenli je samo klimnuo glavom kada se uverio da je Van još u blizini.

— Paroho je već dugo bio za Matovim petama — nastavio je šerif, dok je opet počeo da gricka nokte. — Taj čovek je uspeo da svoju mržnju godinama nosi u sebi. A to zbog toga što mu je Karpenter hicem osakatio ruku.

Stenli je pogledao šerifa.

— Kada ste jutros videli društvo da ulazi u grad, niste mogli ni da sanjate da je Karpenter već juče bio ubijen — razmišljao je Stenli. — Taj Paroho je to vrlo vešto uradio.

— Hteo bih, do vraga, da znam, zašto se taj tip još uvek mota ovuda, umesto da se izgubi — promrmlja Goldenstoun.

— Na to pitanje vam mogu odgovoriti dosta tačno — odvrati Stenli. — Paroho nije uzjahao samo zbog osvete. On hoće sto hiljada dolara, koje je Karpenter negde na svom imanju sakrio.

— Glupost — reče šerif i odmahnu rukom. — To su samo glasine. Đavo bi ga znao zašto je Karpenter tada napao kočiju. Svakako stoji činjenica da od strane guvernera gubitak novca nije nikada potvrđen. I nikada nije gonjen. Sto hiljada dolara nisu ništa drugo do obična izmišljotina.

— Nije — protivrečio mu je Stenli. — Ali to se zvanično nije moglo priznati. U ono vreme to bi bacilo ružnu sliku na trupe Unije. Novac je plen, koji su Paroho i njegovi saučesnici na svoju ruku napljačkali u ime Sjedinjenih Država.

Šerif Ben Goldenstoun je zinuo od čuda. U tom trenutku nije izgledao mnogo inteligentan. Lagano je počeo da shvata.

— Onda je... onda je novac još tu! A mangupi hoće...

— Tako je — potvrdi Stenli.

Šerif ustade lagano. Guste crne obrve skupile su mu se u preteću crnu crtdu. Oči su mu svetlucale od gneva.

— Uhvatiću te zlikovce — reče on.

Ali Stenli je zavrteo glavom.

— Koliko znam Paroha, on se već pobrinuo da mu se ne može ništa dokazati. Za ubistvo Karpentera nema svedoka. Ne uzi-

majući u obzir malog Džima, koji bi možda prepoznao ljude.

— Da, dečko! — uzviknu Goldenstoun. — Kako se nisam nje-ga setio? Morate ga odmah dovesti ovamo, Stenli. Morate još danas to da uradite.

— Ne bih hteo malog da umešam u to, dokle god je to moguće — primetio je šerif. — Za njega je to previše opasno. Zar ne postoji neka stara poternica za Parohom, na osnovu koje bi ste ga mogli zatvoriti?

— Ne postoji. Ovdje nemamo ništa protiv njega. Čak ni zakon o skitnji ne može se primeniti protiv njega, pošto je poznato da negde na severu ima ranč.

Stenli je razmišljao.

— Onda moramo čekati da prvi izvedu udarac. Ali, u međuvremenu možemo pogledati tu gospodu. Gde su sada?

— Preko u salunu. — Šerif se počea iz uha. — Možda bismo mogli da svađu izazovemo s njima. Tada bih mogao da ih zatvorim jedan dan, zbog remećenja mira. U međuvremenu, dovedite dečaka. A kada ih on prepozna, imaćem ptice u kavezu.

— Vi mislite na svađu bez oružja?

— Naravno — klimnuo je glavom Goldenstoun i namignuo. — Nisam nimalo loš u borbi pesnicama.

— Aha! — smeškao se Stenli. — Ali tako jednostavno neće biti sa Parohom. On će se čuvati tu-će sa šerifom. Doveo bi svoj plan u opasnost.

— Možda ste u pravu, Džone. Pa ipak, mogli bismo pokušati. Treba reskirati.

Malo kasnije, uputili su se laganim koracima preko ulice, prema salunu. Na drugoj strani, pred štalom, stajao je jedan brkati stariji čovek, koji ih je pozdravio klimanjem glave.

— To je Sam Eplbi — objasnio je šerif. Kod njega su Paroho i

njegovi ljudi smestili svoje konje. On bi me odmah izvestio kada bi mangupi hteli da odu.

Obojica uzvratije pozdrav i udoše u salun. U to vreme, tamo nije bilo mnogo sveta. Sve oči se upraviše u dvojicu koji su ulazili, i za jedan trenutak postalo je tiho u polumračnoj, zadimljenoj prostoriji.

Van Paroho i njegova tri partnera stajali su kraj šanka. Kao na komandu, svi istovremeno okrenuše glave prema vratima.

Fredi Džamping razvukao je svoje lice u odvratno kliberenje. Zatim se rasklibio dugački kauboj Lorn Stivenson.

Čak se mrgodni Jakob Miler iskezi.

I Van je prisilio svoje usne na usiljen osmeh, koji su demantovale njegove hladne oči.

— Zdravo, šerife — reče Troprsti Van promuklim glasom, odvojivši se od šanka i okrenuvši se prema Stenliju. — Hoćete li da popijete jedno piće s nama?

Stenli je posmatrao bandita sa osakaćenom rukom, koji je kolt nosio na levoj strani.

Serif stupi jedan korak napred i hladno uperi pogled u bandita.

— Sa ubicama ne pijem — reče ledenim glasom.

Lica bandita se odjednom ohladiše.

— To je muška reč — zakrešta Van Paroho uljudno. — Jeste li to čuli, momci? Ugledajte se na šerifa Goldenstouna. On ima načela koja su čvrsta kao stena!

Banditi se nasmejaše i digoše čaše.

— Živeo šerif! — povika Fred Džamping. — Za vaše zdravlje i načela!

— Zatvori tu prljavu gubicu! — odvrati šerif grubo. — Ko još izgovori grubu primedbu, dobiće po njušci!

Fredi Džamping mehanički

obuhvati drške koltova i pogleda svog gazdu.

Ovaj je jedva primetno zatresao glavom i okrenuo se Benu Goldenstounu.

— Izgleda da danas niste najbolje raspoloženi, šerife. Da li to ima veze sa gospodinom kojeg ste nam doveli? Pri tome je pokretom glave pokazao na Džona Stenlija.

Jedan trenutak je vladala tišina u salunu. Svi su osećali, pa i ono malo ljudi za stolovima, da je Paroho tim pitanjem uhvatio usijano gvožđe.

Pogled šerifovih sivih očiju kretao se od jednog do drugog.

— Dobro — reče konačno. — Ovo je Džon Stenli. On mi je malopre saopštio da je juče deset milja istočno odavde ubijen Mat Karpenter. Ali ja vam time ne kazujem ništa novo.

— Hoho! — umeša se dugački kauboj Lorn Stivenson. — To zvuči kao da sumnjate na nas.

— Tačno to hoću da kažem — odvrati šerif oštro. — Zar nije tačno, Paroho, da ste ga već duže vreme vrebali?

Troprsti Van je zažmirio.

— Mat Karpenter nije bio moj prijatelj, ako to mislite, šerife. On je jednim metkom osakatio moju ruku. Ali to je bilo davno. Ako vi iz toga izvodite neke zaključke, to je vaša stvar. Ali, to bi trebalo da zadržite za sebe. To vam kažem u vašem interesu.

— Da li bi to trebalo da bude pretnja?! — viknu šerif besno.

— Samo opomena. Nijedan čuvar zakona ne pruža lepu sliku ako nekog lažno okriviti i zbog toga dođe pred sud.

— To nećete doživeti! — odvrati mu Golednstoun ljutito. — I ako doživite sto godina. Što se tiče dokaza, njih ćemo vam uskoro prezentirati. Setite se samo dečaka koga je izvesni Teksašnin pokupio i odveo kući. Kako

se ono zvaše? — obrati se šerif Džonu Stenliju.

— Džeri Džerom.

— Da, tako se zove. Da li ti je to ime poznato, Paroho?

Bandit nikakvim pokretom nije odao što se u njemu zbiva.

— Možda sam ga jednom čuo. A možda i nisam. Tu nam ne možete naći neku grešku, šerife. Jer je nema.

— To ćemo videti — primeti Goldenstoun. — Pripazite se. To je sve što vam mogu reći.

Tada se okrenuo i otišao na polje, praćen Džonom Stenlijem.

— To nije bilo naročito vešto — primetio je šerif mrzovoljno kada su se preko ulice uputili u kancelariju.

— Zašto?

— Zato što ste otkrili sve naše karte, a niste stekli nikakvu korist. Sada su mangupi opomenuti, pa će sačekati da vide šta ćemo mi preduzeti.

— Prokletstvo, a mi ne možemo ništa da preduzmemo! — ljutio se »Krejni« Goldenstoun. — Uspeli bismo jedino u slučaju da dovedete dečaka u grad.

Stenli je vrteo glavom.

— To baš želim da izbegnem. Pustimo bandite da učine prvi potez. Ja ću motriti na Teksašanina, pa ću za koji dan doći po vas. Hteo bih da i vi budete prisutni kada me gospodica Karpenter odvede do skrovišta traženog nveca.

— U redu.

— I, čuvajte se — posavetova ga Stenli dok je uzjahivao. — Taj Paroho je najokoreliji zlikovac kog sam do sada sreo.

Šerif je odmahnuo rukom.

— Koješta — promumlao je kad se uputio u svoju kancelariju.

Džon Stenli je krenuo galo-

pom istim putem kojim je i došao.

*

Prošla su dva dana a da se ništa nije dogodilo.

Ronald Klerk, vlasnik susednog ranča, poslao je po jednom svom čoveku poruku da su izvršili sve pripreme i da će sledećeg dana njegovi momci doterati stado od sto goveda.

Goveda treba da se zatvore u koral iza kuće, da bi im se upekao žig. Pošto koral još nije postojao, trebalo je da se ogradi. Zbog toga su se tih dana Džeri Džerom i Džon Stenli dali na posao; iz obližnjeg šumarka su doneli stabla, da bi od njih isekli grede, za stubove i motke.

Na njima se primećivalo da se ne vole naročito.

Džon Stenli nije imao poverenja u večito nasmešenog Teksašanina i njegovu dirljivu priču o spasavanju malog Džima.

Džeri Džerom, opet, imao je više razloga da visokog šerifa pošalje do đavola. Jedan od tih razloga bili su pogledi lepih očiju koje Dženi Karpenter upućuje tom prokletom Stenliju.

— Vi ovde hoćete da vodite glavnu reč, Stenli — napao je Teksašanin šerifa. — A to mi se ne sviđa. Nemojte misliti da možete izigravati velikog gazdu, jer se sviđate gospodici Karpenter. Meni ne možete baciti pesak u oči.

— Izostavite rančerku iz igre, Džerome — odvratio je Stenli oštro. — I igrajte konačno otvorenim kartama. Uopšte ne mislite o zaposlenju na ovom ranču!

— Sasvim tačno — priznade Teksašanin i spusti gredu na zemlju. — Meni je trenutno važno da se izgubite odavde, Stenli. To je bolje za nas obojicu. Dokle

god ste ovde, ne garantujem ni za šta.

Šerif se blede osmehnu.

— Drugim rečima, vi hoćete da me podsetite na moj zadatak.

— Vi prokleta brzo shvatate! — podsmehivao se Džerom.

— Da bih shvatio vaše name-re, ne treba previše da naprežem svoj mozak. Vi hoćete da napokon uzmem sto hiljada dolara iz skrovišta.

— Naravno, šta bih drugo hteo?

— Dobro — primeti Stenli. — Vi hoćete da ja uzmem novac, ali ne i da odem s njim.

Teksašanin ga je zgranuto pogledao.

— Priznajte to — produži Stenli mirno. — Vi sami hoćete da uzmete taj novac. Ja sam shvatio kada ste se sa dečakom ovde pojavili i izigravali spasio-ca.

Teksašanin je zatrepao.

— I onda ste otišli do gospodi-ce Karpenter, pa ste joj napričali najstrašnije priče o zlom Džeriju Džeromu.

— Vi me ne poznajete. Rekao sam vam već da gospodicu Karpenter izostavimo iz igre. Ono što mi ovde pretresamo tiče se samo nas dvojice.

Pun pritajenog besa, Teksašanin potvrdi.

— Da, samo nas dvojica.

— I ljudi, koji su vas poslali ovamo — dopunio ga je Stenli i hladno pogledao u Džerija. On primeti da je Teksašanin prebledeo i da se ujeo za donju usnu. Ali, vrlo brzo se snašao.

— Koji ljudi? — upita Džerom sa pretećom oštrinom u glasu.

— Na primer, Van Paroho!

To je bila varnica koja je bure baruta dovela do eksplozije. Stisnuta pesnice Teksašanina snažno je grunula Stenlija o vrh brade, koji nije uspeo da na vreme izbegne udarac. Snažan

udarac ga je oborio na zemlju i učinio da nekoliko jardi klizi po vlažnoj travi. Ali, pre no što je njegov protivnik mogao da udahne, on je već bio na nogama i snažno zamahnuo.

Teksašanin nije mogao da spreči udarac koji mu je zabacio glavu unazad.

Odjednom je imao osećaj da mu se nos pokrenuo prema unutra. A video je zvezde usred belog dana. Tada je pao na leđa.

Ali Džeri Džerom je bio tvrd. Dahćući, stao je opet na noge.

— Hehe — progovori on. —

Ne tako naglo, dečace! Možeš se lako umoriti. — S tim rečima zabio je Stenliju pesnicu u stomak. Ovaj je zastenjao od bola. Teksašanin, hladnokrvno koristeći stečenu prednost, poterao je šerifa kratkim snažnim udarcima nekoliko puta ukrug.

— To je teksaška vrteška — dahtao je naprslim usnama. — Kako ti se to sviđa? Ili bi možda više voleo da se sankas? Kod Džerija Džeroma svako dobije ono što želi.

— U redu — promumla Stenli, koji se već oporavio i ponovo nappao. Kao da su nahijene dinamitom, njegove pesnice su pogadale cilj. Teksašanin ne može brzo da se zaštiti, niti da eskivira.

Jednim snažnim udarcem, šerif je pogodio protivnika po oku. Sledeći udarac, koji je Teksašanina pogodio iza uha, odlučio je borbu.

Džeromova glava se spustila na levo rame. Kolena mu popustiše. Zatim se skljkao i pao na travu, gde je ostao nepomično da leži.

Duboko udahnuvši, Džon Stenli je protrljao zglobove šake i koraknuo unazad. Pri tome je zapeo za jednu gredu i pao. Osetio je snažan bol u potiljku. Postalo mu je crno pred očima, i jedno vreme nije znao za sebe.

Kada se posle izvesnog vremena digao i protrljao oči, primetio je Teksašanina, koji se istog trenutka osvestio i lagano dizao.

Tako su sedeli u travi i gledali jedan drugog, kao da se prvi put vide.

Prvo je Teksašanin počeo grohotom da se smeje.

Kada je Stenli video njegovo natečeno lice, počeo je i sam da se smeje.

Mali Džim je izašao iz kuće, za trenutak iznenađeno zastao, pa dotrčao preko dvorišta. Gledao je jedno vreme sliku koja mu se pružala. Zatim je skakutao naokolo i pridružio se smehu.

Odjednom se činilo da je nepoverenje isparilo.

Sva trojica su zajedno došetali do valova i vodom hladili izubijana lica. Protivnici su prskali jedan drugog vodom, urlali i smejali se.

Dženi je sa prozora posmatrala tu huku i buku. Na njenom lepom licu video se zadovoljan osmeh.

— Džeri, hoćeš li mi pokloniti jedan dolar? — upita dečak.

Džeri Džerom podiže obrve.

— Ceo dolar? Ej, mali, sada smo ti priredili besplatnu predstavu, kakvu ne možeš videti ni u kojem cirkusu, a ti hoćeš još i dolar! Misliš li ti da se život sastoji samo od zabave?

— Baš si ti strog. Strožiji od tate — odvrati dečak i pogleda molećivo Stenlija, a ovaj izvadi iz džepa dolar i baci ga Džimu. Mali ga vešto uhvati. — Hvala, Džone! — uzviknu on o odskakuta radosno.

— Šta namerava? — upita Teksašanin i pogleda za njim.

Stenli slegnu ramenima.

— Pojma nemam. Ali mislim da ćemo to uskoro saznati.

Nisu morali dugo da čekaju. Mali Džim se pojavio iza ugla

kuće, vukući za sobom oba opasača sa teškim revolverima, koje su njih dvojica odložili za vreme rada.

— Sada morate da priredite takmičenja u gađanju — izjavi kategorično mali Džim. — Hoću da vidim ko od vas dvojice bolje gađa. Baciću dolar u vazduh, i onaj ko ga prvi pogodi, pobedio je.

Teksašanin se cerio celim licem.

Ali Džon Stenli je vrteo glavom. Stavio je dečaku ruku na rame i ozbiljno mu gledao u oči.

— Vidi, Džime — počeo Stenli — čovek oružje treba samo onda da upotrebi kada je na to prisiljen, kada je u opasnosti. Ja sam siguran da je i tvoj otac tako mislio. Ne zaboravi to! On sigurno nije želeo da se ti zabavljaš pucanjem i ubijanjem. Kada odrasteš, Džime, tada sigurno neće biti potrebno da čovek nosi kolt, da bi uspeo i da bude priznat za čoveka. A tada će biti bolje vreme.

— Amin — progunda Teksašanin, na što mu Stenli dobaci pogled pun ukora.

— Pa ja i neću da pucam — primeti dečak i spusti opasače kraj bunara na zemlju. — Vas dvojica treba to da radite. Molim te, Džone, molim te. Samo jednom! Samo jedan pucanj!

— Zašto mu ne učinite po volji? — upita Džeri Džerom. — Sve to je samo šala. Bojite li se?

— Ne bojim se — odgovori Stenli oštro. — Ali smatram da je to glupo.

— Što pravite od muve medveda, čoveče. Učinite dečaku tu radost. Osim toga, dužni ste mi revanš. Malopre ste me položili u travu. Ali koltom me nećete pobediti. To je više nego sigurno.

— Ne bih rekao da je tako sigurno, Džeri — osmehnu se

Stenli. — Razumem se i ja nešto malo u tu veštinu.

— Jesi li to čuo, mali?! — zaura-
la Teksašanin. — On se razume
u to! Ali to treba prvo da nam
dokaže. Napred, Džime, daj nam
ta gvožđa! U Dodž-Sitiju je bio
jedan čovek koga su svi smatrali
izuzetnom numerom, jer je svo-
ja dva kolta držao obrnuto u fut-
rolama, kao Divlji Bil Hikok. Ne-
ki momci su hteli bez rizika da
se uvere koliko je brz i stavili su
zvečarku u njegovu sobu. Posle
toga su osluškivali kraj vrata.
Čuli su dvanaest pucnjeva, a za-
tim strašno urlanje. Ne okleva-
jući, jurnuli su unutra i morali
najpre da ubiju zvečarku.

Zatim su se posvetili čoveku.
On je sam sebi pucao u nogu.

— Lepa priča — podsmehnu
se Stenli. — Ali ja ne držim kol-
tove obrnuto u futrolama.

Dečak je uzeo revolvere i dao
svakom svoj. Tada je stao u stra-
nu visoko držeći dolar.

— Pazi, počinje!

— Moraš ga dosta visoko baci-
ti — posavetovao ga je Teksaša-
nin.

Stenli je bio upoznat sa tom
vrstom takmičenja. A osim toga,
znao je trik koji se pri tom koris-
ti. Čeka se da novac stigne do
najviše tačke i tamo jedan tren
zastane. Taj momenat pruža
najbolju šansu da se novac po-
godi. Treba, dakle, čekati i uočiti
pravi trenutak.

Ali, ovoga puta Stenli nije če-
kao. Stajao je sa spremnim kol-
tom pored Džeroma i poluotvo-
renim očima gledao gore.

Svetlucavi dolar poleteo je
uvis. Stenli je opalio pre no što
je novac stigao na najvišu tačku.
Videlo se kako dolar, kao da je
nevidljivom silom odbačen iz
svoje putanje, pada na zemlju
nekoliko koraka dalje.

— Pogodio! — viknu dečak i
potrča.

Džon Stenli je oduvao dim iz
cevi oružja i pogledao Džeroma.
Ovaj je spustio pogled i rezigni-
rano slegnuo ramenima.

— Nije loše — reče tihim gla-
som. A taj glas je jasno pokazi-
vao kako mu je teško palo da to
prizna.

Tada dojuri dečak mašući do-
larom koji je bio probušen tačno
u sredini.

— Vi ste pobedili, Džone! —
klicao je sjajnih očiju. — Vi ste
bolji.

Teksašanin je stisnuo usne.
Njegovo lice je odjednom posta-
lo blede kao kreč. Opuštenih ra-
mena, okrenuo se i seo na rub
valova.

— To bi uradio i Džeri, dečake
— pokušao je Stenli da umani
svoj uspeh, dok je u futrolu stav-
ljao revolver. — On je hteo samo
nešto kasnije da puca nego što
sam ja pucao.

Ali mali Džim to nije čuo. On
je trčao prema kući, držeći dolar
u ruci.

— Džeri, on ga je pogodio!
Tačno u sredinu. On je pobedio.

Baš tog trenutka ona je izlazi-
la iz kuće, i na oduševljene Dži-
move reči samo je klimnula gla-
vom. Pogledala je Stenlija.

— Mogu li jedan trenutak da
govorim s vama?

— Dolazim, gospođice — od-
vratio je Stenli i pošao prema
njoj.

Pogledi koje mu je Džeri upu-
tio bili su sve samo ne ljubazni.

Džeri Džerom je sedeo na uza-
nom rubu valova i praznim po-
gledom zurio u daljinu. Ruke su
mu beživotno visile, kao da mu
je iz njih sva energija izlapila.
Nos, crven od usirene krvi, i us-
ne natečene od šerifovih udara-
ca, pojačavale su utisak žalosti,
koji je on pružao.

Teksašanin je u najkraćem ro-

ku morao da doživi dva poraza. On je bio dovoljno fer da to prizna.

Ali dečakove reči su bile ono što ga je pogodilo u živac. »Vi ste bolji« rekao je Stenliju.

Džeri Džerom je odjenom uvideo da je gajio nade, koje se nikada neće ispuniti. Sve je to tako odjednom došlo, skoro bez njegove volje.

Prvo dečak. . . on je od prvog trenutka osetio da ga voli. Tako, kao sina, kojeg je uvek želeo, koji bi odrastao u njegovoj snažnoj senci, kome bi bio prijatelj, savetnik i zaštitnik. Dobro, to je nešto za šta vredi živeti, sve iznova početi, sve bolje uraditi.

A sada je tu ta devojka. Svet je postao nekako drukčiji otkako ju je ugledao. Lepši, svakako. Ali i strašniji. Šta može on da znači za tu devojku? Jedna tričava, neotesana skitnica, bez vrednosti, potpuno suvišna. Jer, konačno, tu je i jedan drugi Džon Stenli. A taj je bolji!

Džeromove ruke tražile su i pronašle jedan metak, koji je stajao zadenut u redeniku. Izvukao ga je potpuno nesvesno okretao među prstima. Nekoliko minuta ga je vrteo.

Bolji čovek, škrgutao je zubima; njegovi prsti obuhvatiše metak kao klešta. Zatim je ljutitim trzajem isčupao olovo iz čaure. Čini se da je tek tada primetio šta ima u ruci. Ali tada je barut već iscurio na zemlju. Nenamerom, Džerom je utisnuo olovo ponovo u čauru. Pritiskivao je toliko dugo dok olovo nije potpuno čvrsto stajalo u čauri. Jedno vreme je ljuljkao neupotrebljivi metak u ruci i hteo već da ga baci.

A onda ga je nešto spopalo. Sagnuo se i ugurao metak u jedno prazno mesto na redeniku koji je ležao kraj njega. Bio je to Stenlijev redenik.

Na Džeromovom licu pojavio se izraz zadovoljstva.

— Tim metkom će »bolji čovek« da se obruka. To je sigurno kao nebo nad Teksasom. — Posle toga opet je seo na valov i zamotao cigaretu. Kada je pripalio šibicu, zaboravio je metak.

Nije mislio na taj događaj ni kada je Stenli izlazio iz kuće i kada je prišao i stavio redenik oko kukova. Jer, šerif je rekao nešto što je Džeromovu pažnju potpuno okupiralo.

— Odjahaću u grad — rekao je. — Ako bude sreće, još danas ću šerifa dovesti ovamo.

Stenli nije rekao da će tada uzeti novac. A na Teksašaninu se nije ništa primećivalo.

On je čuo kako se Stenli udaljava, kako otvara štalska vrata i skida sa kuke svoje sedlo.

Džeri Džerom ne obrati pažnju ni na potmuli topot kopita, koji mu dade do znanja da je Džon Stenli krenuo u grad.

Diže glavu tek sada kada je osetio da ga neko posmatra. Digao je pogled i primetio vitko telo Dženi Karpenter, koja je stajala pred njim. Imala je na sebi uz telo pripijene pantalone, i bluzu. Ona odozgo pogleda Teksašanina, uklanjajući, pri tome, sa čela pramen kose.

Džeromove oči se smrknuše.

Oko njenih usana zaigra osmeh pun razumevanja, koji mu se nije svideo.

— Džim je malopre rekao glupost — počeo ona nesigurno. — On je i sam to primetio. I mnogo mu je žao.

Džerom diže obrve, a usne su mu bile stisnute.

— Zaista? — odgovorio je ironično. — Ne znam šta bi mu bilo žao.

— Rekao je da je Džon bolji. Teksašanin je odmahnuo rukom.

— Pa šta bi u tome bilo tako uzbudljivo? Džim je rekao istinu. Deca uvek govore istinu. Zar niste to znali?

Ponovo je pogledao u nju. Ali je brzo spustio pogled. Zbunio ga je njen osmeh, koji ga je razoružavao.

— Dečak je u redu — nastavio je. — On zna tačno šta hoće. On ima sposobnosti da postane veliki čovek, koji baca dugu senku. U tome se ne varam. On je dobar dečak. U to mogu da se zakunem.

Džeromov mutan pogled postade jasan kada je to rekao. Dženi je to dobro uočila.

— Ja to znam — primeti ona zamišljeno — ali će mu biti teško da odraste bez oca, bez čoveka koji mu pomaže, koji ga uči šta čovek u ovoj zemlji treba da zna i da ume.

— Jednoga dana imaće takvog čoveka — primeti Teksašanin hladno.

Ona kao da nije razumela smisao njegovih reči.

— Svakako — reče ona, gledajući zamišljeno u daljinu.

Teksašanin nije morao da pogleda u nju da bi znao da ona gleda u pravcu, u kom je Džon Stenli odjahao.

— Ja neću ovde ostati — izjavi Teksašanin iznenada.

Dženi se trгла. Zaprepašćenje je bilo u njenim očima.

— Vi hoćete da napustite ranč?!

— Pre nego što budem izbačen odavde, radije ću svojevolično da se popnem u sedlo. Svet je velik.

Gledali su se i ćutali. Mnogo neizrečenih reči stajalo je između njih. Činilo se da ih oboje znaju, ali ih ne izgovaraju.

— Ja vas ne mogu zadržati ako hoćete da idete, Džeri! — prekinula je ćutanje. — Ali znam sigurno da će Džim zbog toga biti veoma žalostan. Da li ste i na to mislili?

Teksašanin je stisnuo usne i duboko uzdahnuo.

— Bolje je tako — odgovorio je sumorno. — Pa i za Džima.

— A stado goveda, koje sutra očekujemo? — primeti Dženi.

— Ja sam računala na vašu pomoć.

— Imate Džona Stenlija.

Ona je odmahнула glavom.

— Jedan čovek je malo za taj posao. Stoku treba žigosati pre nego što je pustimo da se slobodno kreće. Kao Teksašanin, trebalo bi to da znate.

On se umorno osmehivao.

— U pravu ste gospodice. Ja sam Teksašanin i ostaću dok stado ne bude sredeno.

*

Niko u Longtriju nije znao kako je počelo. Gomila sveta stajala je u polukrugu kraj najamne štale.

Pred kapijom štale ležao je stari Sam Eplbi u blatu ulice i mučio se, stenjući, da se dignu.

Ali mu to nikako nije uspevalo.

Pored njega je stajao, raskrečenih nogu Fredi Džamping. Cerio se podlo, uživajući u radoznalim pogledima gomile.

— Pokazaću ja tebi, ti čistaču izmeta, ti prokleti štalski pacove! — vikao je smejući se, pa udari starog čoveka vrhom čizme. — Napred, ustaj već jednom! Hoće li biti?!

Šta se dogodilo?

Fredi Džamping je želeo da se osedlaju konji za njega i njegove pajtaše. Stari je oklevao, jer je najpre hteo da obavesti šerifa. Obećao je da će ga obavestiti kada četiri bitange zatraže konje. Na to je bandit starom čoveku nogom zadao snažan udarac koji ga je oborio.

Niko od prisutnih nije primetio taj događaj. Samo jedan čovek je to video. Čovek kome ni-

šta ne može da izmakne, šerif Goldenstoun.

Ljude u tom krugu je podilazila jeza, kada su primetili šerifa kako prelazi preko ulice, dugim koracima, visok i mršav, sa hladnim gnevom u očima.

Primetio ga je i Džamping. Koraknuo je nazad i stavio ruke u gard položaj.

Goldenstoun nije trošio mnogo reči.

— Ti, pseto odvratno! — rekao je i plasirao nekoliko udarača.

Fredi Džamping se nekoliko puta prevrnuo, zatim je opet stao na noge i obrisao krv sa nosa.

Ali, tada su opet počeli da pljušte udarci. Džamping je primao udarce kao nikada u svom životu.

Dahtao je klečeći na zemlji.

Verovatno bi ga šerif razneo da se odjednom nisu naglo otvorila vrata saluna.

Troprsti Van i druga dva bandita izleteli su napolje.

— Šta se ovde događa?! — urlao je bandit tako da su se prisutni uplašili.

Jedan konj zarza i jedan jahač skoči iz sedla. Ali niko ne obrati pažnju na to.

Sve oči su bile uprte u Džampinga. Teško dišući, digao se na noge, naglo izvukao kolt i zapeo oroz.

— Mi još nismo završili! — uzviknu glasno. — Sada ćeš igrati, Goldenstoune. Pokaži kako umeš da igraš!

Njegov hitac udari kraj vrha šerifove čizme i podiže oblačić prašine.

— Igraj šerife!

Ali Ben Goldenstoun se ne pokrenu.

Stajao je kao stena.

Tada se primače Van Paroha sa dvojicom svojih bandita. Njihove šake su se nalazile blizu

koltova. Ali pogledi im nisu bili upereni u šerifa nego u čoveka koji je sjahao i stao kraj Goldenstouna.

Bio je to Džon Stenli.

Jednim pogledom je šerif ocenio situaciju.

— Ovde nema ništa bez mene — reče mirno, a ruka mu se približila koltu.

Sada je zavládala ledena tišina. Ljudi su stajali jedan spram drugog. Svakog trenutka je mogao da se otvori pakao.

To je znao i Van Paroha. I on bi voleo da se to dogodi. Ali, bilo je previše ljudi na ulici. A to znači previše svedoka.

I zato je učinio nešto što nije očekivao. Otišao je do Fredija i jednim udarcem mu izbio revolver iz ruke.

— Budalo! — urlao je tako glasno da je čulo niz glavnu ulicu. — Ti, tri puta prokleta budalo! Zar ti nisam rekao da ovde ne praviš gužvu? Žao mi je, šerife. Ali vi ste mu već platili. Napred idiote! Podigni starog i izvinite mu se! Ali lepo i razgovetno, da to svi čuju. Napred!

Fredijevo lice se iskrivilo od besa. Ali je poslušao. Podigao je starog.

— Oprostite, gospodine — procedio je,

— Glasnije — odjeknu Parohov glas.

I Džamping ponovi:

— Izvinite, gospodine! To je bila samo mala šala!

— A sada da se izgubiš, i nemoj skoro da mi dođeš pred oči! Zdravo, šerife, nadam se da ovaj mali incident nećete uzeti ozbiljno? Pa, sada je sve u redu.

— Ništa nije u redu! Smestiću vas sve onamo gde vam je mesto: na vešala.

Džon Stenli stavi šerifu ruku na rame.

— Samo mirno, Bene. Sve u svoje vreme.

— Tačno, Stenli — dade mu Paroho za pravo — kezeći pri tom zube. — Zašto da se svadam? Šerif i ja smo dobri prijatelji. — Izgovorio je tu bestidnu laž, ne trepnuvši okom.

— Dubre! — progunda Goldenstoun.

Bandit se samo nasmeja svojim kreštavim glasom.

Gomila se lagano razilazila. Stenli i šerif se uputiše prema kancelariji.

*

Pošto su oba čuvara zakona otišli, Paroho je sakupio svoje ljude u salunu i smestio se s njima za jedan sto u pozadini.

— Videli ste sa kime imate posla — počeo je. — Taj Stenli je čovek, koji verovatno po nalogu treba da pronada sto hiljada dolara. Ne smemo tog čoveka da pustimo iz vida. Inače će se desiti da nam pred nosom uzme novac i da se izgubi iz vida, i to za- uvek.

— Pored Džeroma neće tako lako proći — primeti Fredi Džamping i obrisa prijavom vratnom maramom svoj slupani nos. — Teksašanin će mu ostati na tragu.

Dugački kauboj Lorn Stiven-son je izgledao zamišljen.

— Ja ne verujem tom Teksašaninu, pa rekli vi šta hoćete.

— Zar nisi i ti Teksašanin? — primeti Fredi Džamping.

— Jesam — iskezio se kauboj. — I zato mi je jasno kakav je on. Paroho odmahnu rukom.

— Čekaćemo do uveče. Ako se do tada Džerom ne pojavi, radićemo kako smatram da je najbolje.

— Trebali bismo odmah da uzjašemo i izbacimo iz sedla tog Stenlija.

Paroho je pogledao kauboja s neodobravanjem.

— Onda bismo morali sami da se pobrinemo kako da nađemo skrovište novca. Ili možda misliš da je Karpenter sto hiljada dolara jednostavno stavio u fioku?

— Ti, dakle, misliš da na ranču svršimo sa Stenlijem?

— Sakako da to mislim — potvrdi Paroho. — A ti ćeš to preuzeti. Fredi će te pratiti. Ali jedno da ti bude jasno: taj Stenli ne sme napustiti ranč! Međutim, treba da se pobrinete da najpre uzmete novac. Ja pretpostavljam da ćete vas dvojica moći da svršite taj posao. Ili se varam? U slučaju potrebe, tamo će biti i Džerom.

Fredi Džerom prezrivo pljunu na zemlju.

— Jednom rukom, kažem ti, gazda. Jednom rukom ću to uraditi.

— Ne preteruj, mladiću — progunda dugački kauboj. — Taj Stenli ne izgleda kao da bi mogao jednom rukom da ga savladaš. Ja mislim da će nam za to trebati sve ruke. Ali, moći ćemo to uraditi samo onda ako se gazda pobrine da nam se šerif ne umeša u posao.

— Što se toga tiče, ne treba da brinete — smešio se Paroho značajno. — Šerif vam neće smetati. Ja sam razmišljao o tome. To je posao za Jakoba.

Mrgodni revolveraš podiže glavu i pogleda gazdu. Tada je za tren zatvorio oba oka, što je verovatno značilo da pristaje.

Van Paroho je znao da je to obećanje.

*

Posle podne je na ranč stigao Džon Stenli, sa šerifom. Dženi je izašla iz kuće kada su sjahali.

Goldenstoun se učtivo poklonio i skinuo šešir.

— Vi ste sve lepši, Dženi. To

mi možete verovati. Ja se razumem u to.

Dženi Karpenter se na to veselo nasmejala. Pri tome se videlo da ima jamice na obrazima.

— Vi se razumete u davanje komplimenata, šerife — reče ona. — To su reči koje svaka žena voli da čuje, ali joj se retko upućuju.

— Do sto đavola! — reče Ben Goldenstoun — A imate dva muškarca ovde na račnu. Zar oni nemaju oči? Ili su zanemeli od oduševljenja?

Dženi se samo nasmešila.

— Pa ako bi ih bilo i deset, to ipak ne bi ništa značilo. Važan je samo jedan. Ako je pravi. — Pri tom je krišom pogledala Stenlija, što šerifu nije promaklo.

Džon Stenli je primetno porcveneo. Izvadio je maramicu iz džepa i prevukao njome preko čela.

— Danas je preterano toplo. . .

Na to se Goldenstoun samo nasmešio.

— Gde je drugi džentlmen? — pokušao je da skrene razgovor.

— Tu sam, ako mislite na mene — reče Džerom, dolazeći iza ugla glavne kuće.

Pored njega išao je mali Džim, koji je šerifa s nepoverenjem gledao. A onda mu se lice razvedrilo.

— Halo, Džimi — reče Goldenstoun i stavi ruku u džep.

— Vi ste mi poklonili jedan medenjak. Ja sam ga već pojeo!

— To sam i mislio. Evo ti još jedan! — i baci prema dečaku jedan zamotuljak, koji on vešto uhvati.

— Hvala, šerife!

Goldenstoun je klimnuo glavom i obratio se Teksašaninu.

— Vi ste, dakle čovek koji je našao maloga i doneo ga ovamo?

— Tako je — promumla Dže-

rom mrzovoljno. — Imate li šta protiv toga?

Nekoliko sekundi šerifove oči behu upravljene u Džeroma.

Džon Stenli primeti Dženin preklinjući pogled.

— Ostavite to za kasnije, gospodo — reče mirno i diže ruku. Nemojte zaboraviti da je ovde dama koja radije sluša komplimente nego grubosti. — Rekavši to, Stenli se nasmešio.

I usta Teksašanina se razvukoše.

— Sa izgledom na sto hiljada dolara lako se daju komplimentiti.

Sada je šerif hteo da plane. Džon Stenli mu je umirujuće stavio ruku na rame.

— On se rado šali — reče.

— Čudne šale — promrmlja šerif ozlojeđeno i opet počeo da gricka nokte.

— Predimo na stvar — predloži šerif. — Gospođica Dženi će nas sad odvesti do skrovišta novca.

— U redu — složi se Goldenstoun. — Uvek sam želeo da vidim sto hiljada dolara na jednoj gomili.

— Nisam vas zbog toga zvao — primeti Stenli.

— Svakako — reče Goldenstoun obraćajući se Dženi. — On je bezuslovno hteo da bude prisutan još jedan predstavnik zakona, kada se preuzima novac. Kod njega sve mora da bude po propisu.

— Možda nema poverenja ni u sebe — primeti Teksašanin zlobno.

— Ja ću novac predati u Silver-Sitiju! — reče Stenli oštro. — Ništa me neće sprečiti da to uradim. Niko! — Uperio je pogled u Džeroma, koji je samo slegnuo ramenima i otišao iz štale.

— Gde je skrovište? — hteo je šerif da zna. — Da li su nam potrebni konji, Dženi?

Ona je odinahnula glavom.

— Tata je našao najbolje skrovište što se može zamisliti. A udaljeno je samo nekoliko koraka odavde. Tu! — Ona pokaza na pojilo.

— Nije valjda novac zakopao pod bunarom? Onda ćemo naći samo testo od papira.

— Ne — izjavi Dženi — novac je u pojilu. Na njegovom samom kraju, gde je ostao u obliku stabla, tata je ugradio skrovište. On je od stabla testerom odsekao jednu uzanu ploču i stablo toliko izdubio da može i u to udubljenje da stane kutija sa novcem. Zatim je odsečen komad ponovo namestio na svoje mesto i trag sečenja zamazao zemljom.

— Nije loše — priznade šerif. — Hajdemo da to pogledamo.

Vrlo lako nađoše mesto rezanja, ukloniše nameštenu drvenu ploču i pogledaše u šupljinu, gde se nalazila kutija. Ona nije bila zaključana, tako da se mogla lako otvoriti. Novčanice dolara su izgledale tako sveže i nove kao da su tek sada izašle ispod prese za štampanje.

— To je prizor od kojeg čovek može da poludi — proguta šerif pljuvačku i napravi grimasu. — Ja zarađujem četrdeset dolara mesečno.

Stenli se glasno nasmeja.

Kada su prebrojali novčanice, bilo je tačno sto hiljada dolara. Stenli ih je tada smestio u bisage, koje je zatim odneo u prostoriju, gde se smestio kada je došao.

Bilo je pozno popodne kada se šerif pripremao da se vrati u grad.

— Pazite na Džeroma — reče on tiho opraštajući se od Stenlija i Dženi. Ako je momak u dogovoru sa Parohom, sada će nešto preduzeti.

— Zato smo uzeli novac —

prošapta šerif. — Ali ja mislim da će udarac doći od Paroha. Nemojte zaboraviti šerife, da je udarac upućen i vama, pošto sve znate o toj stvari. Najbolje bi bilo da izvučete svoj kolt iz komode i da ga zadenete za pojas. Kada se radi o sto hiljada dolara, neće vas više štititi vaša zvezda.

Goldenstoun pogleda zabrinuto Stenlija.

— Niko nije siguran od kugle iz zasede, bilo da nosi kolt ili ne. Nikada nisam verovao da ću umreti u krevetu. — Nasmešio se. — Kad pomislim na svoju staru slamaricu, onda to i nije naročito poželjno.

Smestio se u sedlo i još jednom mahnulo rukom. Zatim je krenuo ponosit i uspravan.

To je čovek, pomisli Stenli, kakvih, na žalost, malo ima na Zapadu.

*

Za Jakoba Milera postoje samo dve vrste ljudi: prijatelji i neprijatelji. Pošto osim Paroha nije imao drugog prijatelja, za njega se svet sastojao samo od neprijatelja.

O tome nije nikada razmišljao. Za njega nije bilo problema.

Njegov odnos prema svetu temeljio se na njegovom koltu. Neko drugo sporazumevanje nije za njega postojalo, jer mu je za to nedostajalo ono najvažnije, a to je govor.

Jakob Miler je bio nem.

Još od svoje najranije mladosti. Za to su krivi Cejeni, gore iz Vajominga.

Napali su farmu njegovih roditelja i ubili oca i majku koju je mnogo voleo. Njega samog — imao je tada trinaest godina —

oborili su jednim udarcem i, smatrajući ga mrtvim, odsekli mu jezik.

Jedna konjička patrola ga je našla i pvela ga sa sobom.

Odrastao je u Fort-Laramiju i živeo u mržnji prema svakom ko ima crvenu boju kože.

Kao vojnik, borio se protiv Indijanaca, kasnije protiv Konfederacije i protiv svakoga, koji mu se suprotstavljao.

Van Paroho je postao njegov jedini prijatelj. Njega je sledio kao pas svoga gospodara.

A Van Paroho je cenio svog partnera. Naročito zbog toga što je ćutao. Obično mu je davao najteže zadatke. I zato mu je predao šerifa.

Jakob Miler je sedeo u mračnoj kancelariji na stolici i opružio noge daleko od sebe. Njegovi prsti su se igrali malim krstom na vratu, koji je nekada pripadao njegovoj majci.

Čekao je Goldenstouna.

Šerif nije nosio oružje, razmišljao je hladno i logično, i to uprošćava stvar. Ja ću to brzo svršiti. On neće stići da postavi mnogo pitanja.

Miler nije voleo pitanja. Razlog tome je bila činjenica što nije bio u stanju da na njih odgovori. Osim revolverom. A to je baš i hteo.

On nije menjao svoj položaj kada je pred kućom utihnulo topot konja. Samo je upravio pogled prema vratima koja su se malo zatim škripeći otvorila.

Tako ga je Ben Goldenstoun ugledao kada je stupio u svoju kancelariju. Njegov elegantni sivi kaput bio je nakon jahanja od ranča do grada sav pokriven prašinom.

Na njegovom licu bio je takođe sivi sloj, koji je činio da lice dobije izgled maske.

Šerif je jezikom prešao preko suvih usana i tada podigao obrve.

— Šta hoćete ovde? — upita ljutito.

Bandit je nepomoćno sedeo. Na njegovom mračnom licu nije se pomerio nijedan mišić. Samo su njegove oči odavale život i sa interesovanjem bile uprte u čoveka sa zvezdom.

Tada je »Krejzi« Goldenstoun osetio da mu preti opasnost.

— Hej, ja sam vas nešto upitao! — reče on, sada ne tako strogo. — Ne može svako da upadne ovamo kako mu padne na pamet. Ovo nije neki salun nego kancelarija. A ja sam, ovde slučajno, šerif.

Bandit ga pogleda sa razumevanjem.

Ben Goldenstoun je koraknuo napred.

Tada je Jakob Miler izvukao revolver i okinuo.

Pucalo je samo jednom.

Detonacija je odjeknula zaglušujuće. Prostorija se napunila dimom. Šerif je pao tamo gde je stajao.

Ali tada je Jakob Miler već bio nestao. Išao je istim putem kojim je došao, kroz stražnji izlaz.

Neki prolaznici na ulici čuli su pucanj i pojurili unutra. Zastali su u vratima kao skamenjeni. Nekoliko sekundi čulo se samo njihovo disanje.

Konačno, jedan okrenu šerifa.

— Bože! — čulo se sa bledih usana.

— On nikada nije nosio kolt — reče drugi. — I svi su ga voleli.

— Doktora! — viknu neko kroz otvorena vrata. — Dovedite doktora, ljudi, šerif je ranjen!

Ali šerifu Benu Goldenstounu nije više bio potreban doktor.

Metak ga je pogodio u čelo.

*

Džone! Brzo!

To je bio dečakov glas, iz dvorišta.

Stenli je skočio sa stolice, tako da se prevrnula. Video je Dženi-
no preplašeno lice, dok je trzao
sa kuke opasač sa koltom i stav-
ljao ga sebi oko kukova.

— Bilo što da se desi, ostani u
kući, Dženi! — viknuo je preko
ramena. Zatim je već bio kod
vrata, koja je jednim trzajem ot-
vorio.

Njegova ruka, koja se već na-
lazila kod kolta, zaustavila se
usred pokreta.

Primetio je malog Džima kraj
korita za vodu, kako se otima od
jednog čoveka.

To je bio dugački kauboj Lorn
Stivenson, jednom je rukom
držao dečaka za okovratnik. U
druvoj ruci je držao revolver, či-
ja je cev kao slučajno bila upere-
na u Džona Stenlija.

Ali to nije bilo sve. Dva koraka
od Stivensona stajao je raskre-
ćenih nogu i izazivački, Fredi
Džamping, obema rukama pri-
slonjen o nisko obešene koltove,
zlurado iskeženog lica.

Konje su verovatno ostavili
van ranča, pa se prišunjali i iz-
nenadili dečaka.

Stenli nije bio iznenađen. Ra-
čunao je s tim da će banditi us-
koro napasti.

Ali nešto mu se učinilo čud-
nim. Obojica su sigurno već du-
že vreme bili u blizini i tačno od-
redili najpogodniji momenat za
napad.

Stenli je još pre pet minuta bio
napolju i sa dečakom vežbao ba-
canje lusa. Kada je odlazio u ku-

ću, rekao je dečaku da pođe s
njim.

Iz štale se čulo rzanje njego-
vog konja. Stenli je pažljivo, is-
pod oka, gledao onamo. On se
sećao da je zatvorio štalska vra-
ta kada je pre kratkog vremena
bio kod svog konja. Sada su vra-
ta bila otvorena.

Džerom. . . prošlo mu je kroz
glavu.

Još do pre kratkog vremena
pazio je na njega. A sada je ne-
stao kao da je u zemlju propao.

Šerif je proklinjao svoju ne-
pažnju. Ali to mu sada ništa nije
vredelo.

— Džone! — vikao je dečak
očajno. — To su dvojica od onih
ljudi! Znam sasvim sigurno. Oni
su bili tamo kada je otac. . .

— Umukni! — obrecnuo se du-
gački kauboj na njega, tresući
ga. — Hej, Stenli — viknuo je
mašući koltom — možda je tre-
balo prethodno da se najavimo,
ali nismo hteli da vas uznemira-
vamo.

— To je vrlo pažljivo od vas —
odvratio je šerif dok je u misli-
ma ocenjivao svoje šanse.

— Zaista — kliberio se Fredi
Džamping. — Pa mi znamo šta
je red. Malo je nedostajalo pa da
se ovde pojavimo u cilinderima.

— A zašto niste to uradili?

— Zato što smo u poslednjem
trenutku došli na dobru ideju da
naše konje ostavimo na sto jardi
odavde i pešice dodemo ovamo.
Morali smo da se penjemo pre-
ko ograde a za to frakovi nisu
zgodni. Iznenađenje nam je us-
pelo, kako mi se čini.

— Da, vi ste majstori za izne-
nadenja — primeti Stenli.

— Izostavite te svoje aluzije —
obrecnuo se Stivenson ljutito. —
Uostalom, predimo sad na stvar.

— U redu -- reče Stenli. — Ali

sada pustite dečaka! Njega možemo izostaviti iz igre, zar ne?

— Varate se — odvрати Stiven-son. — Mali je vrlo važna tačka u našem službenim razgovorima, razumete li? Dokle god držim ovo dete, siguran sam da ćemo se brzo složiti.

— A kako će stvar dalje teći? — upita šerif.

— Najbolje će biti da otkopčate svoj opasač sa koltom i spustite ga na zemlju — reče Stiven-son ljubazno. — Tada ćemo bolje razgovarati.

Stenli uvide da trenutno nema izbora. Otkopčao je opasač i spustio ga na zemlju.

— Pametno — pohvalio ga je kauboj. — Izgleda da ste vi sasvim pametan momak. S vama se mora govoriti na određen način. A sada izdeklamujte brzo gde ste sakrili sto hiljada dolara.

— Ja ih nemam — reče Stenli.

— Za jedan minut, imaćete ih! — prodra se besno kauboj. — Pomislite na dečaka.

— Pustite ga! — zatraži šerif. On će otići po novac. Konačno, sam je, bez oružja, a vi ste dvojica i naoružani.

— Grešite — podsmevao se Fredi Džamping. Trojica smo! Vi ste imali dobar nos kada niste imali poverenja u Džeroma. On je otpočetak bio naš čovek. A gde je sada?

— Ovde — reče jedan veseo glas, a istovremeno Džeri Džerom izađe iz štale.

Njegova desna ruka bila je nisko spuštена dok je levom rukom mahao bolom. Teksašanin je tu spravu, kojom se u Meksiku hvataju goveda, koristio perfektно. — Zdravo momci! — cerekao se ne prekidajući mahanje i lagano prilazeći Frediju, na kome se primećivala zbunjenost zbog takvog Džeromovog držanja.

Stivenson je takođe bio zbunjén, i jednog trenutka pustio je dečaka. To je dečaku bilo dovoljno da uoči šansu i odmah se da u bekstvo.

— Stoj, prokletstvo! — urlao je Stivenson i digao kolt.

Iste sekunde je Teksašanin stigao do njega i dobro odmernim zamahom bacio bolu.

Džon Stenli se jednim dugim skokom našao kod dečaka i oborio ga na zemlju.

A onda je odjeknuo pucanj.

Lorn Stivenson je uz jauk ispuštio revolver i uhvatio se za rame.

Stenli je lagano ustao. A onda je na zemlji primetio Džampinga, koji je stenjući pokušavao da se oslobodi kugli bole, koje su mu obavile vrat.

Nekoliko koraka odatle Teksašanin je izduvavao dim iz cevi svog revolvera i vraćao ga mirno u futrolu.

Sve se to odigralo neverovatnom brzinom.

Stenli je ponovo stavljao svoj opasač, dok je Fredi Džamping sa naporom ustajao.

— Da bi vam sve bilo jasno, gospodine — obratio se Teksašanin Stenliju, cereći se — sve ovo sam učinio za dečaka. — Pogled mu je opet postao ozbiljan kada je video kako je Dženi istrčala iz kuće, prema Stenliju.

— Jeste li ozleđeni, Džone? — upita ona uzbuđeno.

— Samo je malo našuljao koleno — primeti Džeri Džerom pakosno, pre nego što je šerif mogao da odgovori. — Ako mu stavite obloge, gospodice, verujem da će se oporaviti.

Zatim se okrenuo dvojici bandita koji su stajali škrgućući zubima. — Pozdravite svog gazdu, možda ćemo se uskoro opet videti. A sada ću brojati do tri, i onda hoću da vidim samo oblak prašine umesto vas, razumete li?

— Ti ćeš se zbog toga kajati, Džerome! — zasikta dugački kauboj.

— Jedan... — brojao je Teksašanin.

Odjednom su obojica požurili.

— Recite mi jedno, Džeri, — počeo šerif, kada su se banditi izgubili — gde ste, do đavola, naučili da tako savršeno rukujete bolom?!

Džeri Džerom ga ljutito pogleda.

— To ume svako dete u Teksasu. To mora svako da zna, da bi se odbranio od dosadnih komaraca i tri puta prokletih saveznih šerifa.

*

Oh, hoćeš li mi pokloniti taj lep kolt, kada bude gotov?! — povika mali Džim oduševljeno, pokazujući na kao pesnice veliki komad drveta, koji je Stenli već izvesno vreme rezao.

— To nije kolt nego glava konja — reče Stenli, ne bez ponosa.

— Hahaha! — nasmeja se mali Džim, držeći se za stomak.

Malo zbunjen, Stenli je posmatrao svoje umetničko delo.

— Imaš pravo, Džime — priznade konačno Stenli. — Zaista više liči na kolt.

— Jelo je gotovo! — viknu Dženi iz kuće i nasmeja se Stenliju. — Imamo usoljeno meso i boraniju.

Stenli oseti prijatan nadražaj u stomaku.

On pode za dečakom, koji je već otrčao napred.

Divan dečak, pomisli Stenli. A tako se brzo privikao na novu okolinu kod kuće, a i na svoju sestru, od koje je još kao malo dete bio odvojen, i koje se jedva sećao.

Sunce je već bilo zašlo iza krova sporedne kuće. Lak večernji

povetarac donosio je miris kaktusovih cvetova i tople zemlje.

Džon Stenli udahnu duboko, a zatim uđe u kuću.

Dženi je stajala kraj stola i punila tanjire.

— Gde se zadržao Džeri? — upita ona.

— Verovatno je još u drugoj kući — odvrati Stenli. — Video sam ga pre pola sata, otišao je tamo.

— Otrči tamo, Džime — zamolila je Dženi.

— Neću — reče dečak.

— Zašto, šta se desilo?

— Džeri nije više moj prijatelj. On je bandit i pripada ljudima, koji su ubili mog tatu.

U maloj kuhinji jedan tren je vladala tišina.

— Ja idem po njega — prekide Stenli tišinu i ustade.

Teksašanina nije nigde bilo. Ali kada je šerif pronašao u štali njegovog konja, a sedlo na kuki, nije dalje tražio.

Nešto kasnije našao je Džeroma u sporednoj zgradi, u kojoj su od dolaska noćivali. On ga nije budio kada ga je zatekao da spava na poljskom krevetu.

Ali Džeri Džerom nije spavao.

On se pokrio ćebetom preko glave da ne bi morao nikome da gleda u oči.

Ni Stenliju, koji bi mu pod drugim okolnostima mogao biti prijatelj, ni Dženi Karpenter, koja je u njemu izazvala malu nadu za bolji život. Misao da bi u njemu uvek gledala jednog od ubica svog oca, bila mu je nepodnošljiva.

Džeri Džerom se nije osećao prijatno.

Prokletstvo, on se priključio Parohu, da bi došli do sto hiljada dolara. On se nije ustručavao da pridobije poverenje jednog deteta da bi došao do para.

Osim toga, prevario je dve

osobe koje nijedan čovek ne bi prevario.

Evo, sve je to uradio, i sve to se ne može popraviti.

Šta bi se desilo ako bi se još iste noći izgubio sa dolarima? Tamo preko, pored Stenlijevog ležaja, nalazio se novac. Sto hiljada dolara! Samo da pruži ruku...

Pa ipak, bilo je tako daleko.

Sutra, rano izjutra, odjahao... sam, bilo kuda. Samo daleko odavde, sve dok ne bude mogao sam sebe da potapše po ramenu i da kaže: »To si fino uradio, Džeri Džerome, stari idiote!«

Teksašanin se prenuo iz misli kada su vrata zaškripala i Džon Stenli teškim koracima ušao. On se vraćao sa svog poslednjeg obilaska okoline.

Džerom ga je video samo kao senku.

Okrenuo se na drugu stranu i uskro pao u dubok san.

*

Napolju je svitalo.

Stenli je te noći bio nekoliko puta napolju, jer je računao da može doći do napada. Ta Stenlijeva budnost nije za Teksašani-
na prošla sasvim nezapažena, ali on nije hteo da o tome razgovara.

— Halo, Džeri, šta nameravate? — upita maršal, kada je u polumraku primetio da Džerom umotava svoje cebe.

Teksašanin mu je kratko odgovorio.

— Odlazim — reče kratko. — Ne zadržavajte me, i štedite svoj dah. Ja se gubim odavde.

— Trebalo bi da razmislite, Džeri — čuo se Stenlijev glas od vrata. — Ovde vas, doduše, niko ne može zadržati, ali sam siguran da bi svi voleli da ostanete. Pomislite na dečaka!

Džeri Džerom se ujeo za usnu. To su skoro iste reči koje je već jednom čuo od Dženi. Nije mu bilo ništa lakše što to ponovo čuje.

— Savetovao bih vam da trebate svoje vaške — odbrusio je dok je teško sedlo skidao sa kuke. Bacio ga je na ležaj i počeo da namešta cebe iza sedla. — Ja odlazim, i gotovo!

— A kuda ćete? — pokušao je Stenli još jednom. — Ako naletite na Paroha, izgubljeni ste. To vam je, nadam se, jasno.

— Nešto će mi pasti na um — mumlao je Džeri Džerom, bacio sedlo na rame i izašao. — Zbogom

— Radi što si naumio, mazgo tvrdoglava! — viknuo je Stenli za njim.

Ali to Teksašanin nije čuo. On je već bio u štali i osedlavao svog konja. Zatim ga je odveo do valova sa vodom. Tamo je zagunjurio svoju glavu u vodu i zatim je otresao.

Tada je uzjahao i odjahao, ne osvrćući se.

Nebo je na istoku bilo rumeno i kao prevučeno dimom od baruta.

Pustio je konja da ide korakom, zato što je imao mnogo vremena.

Nije nameravao da jaše u Longtri, Vanu Parohu pred revolver. Ali nije hteo ni da bude daleko dok sve ne bude raščišćeno. A nije sve raščišćeno dok ona četiri revolveraša vrebaju u Longtriju i Džon Stenli drži sto hiljada dolara.

Džeri Džerom se cerio. On će napraviti jedan krug oko grada, ostati u blizini i čekati.

Ali, sve je ispalo drugačije.

Sunce mu je sijalo direktno u lice i on je povukao šešir na čelo.

Kada se pri tom osvrnuo, video je jednog jahača, koji je u galopu jahao za njim.

Džeri Džerom ga je odmah prepoznao. Bio je to mali Džim.

Dečak je jahao očevoг rideg konja. Imao je na sebi samo košulju i pantalone i mahao Teksašaninu, koji okrenu konja.

— Hej, Džeri! — vikao je dečak. — Čekaj, idem s tobom!

Na to Džeri Džerom sjaha.

— Čoveče — reče on kada je Džim stigao — ostani samo na konju i okreni ga u suprotnom pravcu. Ako tvoja sestra čuje da si otišao za mnom, dobro će ti izvući uši.

— Ha! — nasmeja se mali Džim skočivši iz sedla, ne ispuštajući uzde. — To će možda s tobom uraditi, zato što si kidnuo.

Uglovi Džeromovih usana približili su se njegovim ušima.

— Ti se šališ, čoveče. A šta imaš za pojasom?

— To je moj kolt? Džon mi ga je izrezbario. On je fini čovek, zar ne?

Džeri je promumlao nešto nerazumljivo. A tada mu pogled postade ozbiljan.

— Šta ti, u stvari, hoćeš, Džimi? Zato si jahao za mnom?

Dečak ga je gledao velikim očima.

— Htelo sam da čujem da li je to istina — reče Džim.

— Šta da li je istina?

— Što su ljudi rekli, koji su ubili oca. Da ti pripadaš njima.

Džeri Džerom je gledao ukončenim pogledom u vrhove svojih čizama. Osećao se kao da mu je grlo napunjeno krečom.

— Idi kući, Džimi — jedva je progovorio.

— Ali ja hoću da znam! — u nežnom glasu osećao se dečji prkos i nešto straha.

— Slušaj, Džime...

— Reci mi da li pripadaš tim

ljudima?! — uporno je pitao dečak.

— Džeri Džerom dubokouvuču vazduh i pogleda nekud u daljinu.

— Da, pripadam njima — reče, osećajući pri tom da sa njega spada veliki teret.

Ali tada se dečak, kriknuvši bacio na njega. Udarao ga je svojim malim pesnicama i vikao:

— Zašto si to uradio?! Zašto?!

— Njegovo vikanje prešlo je u plakanje. Na kraju se plačući oslonio o Džeromova prsa.

Džerom je osetio njegove suze kroz košulju. Oprezno je pogladio Džima po kosi.

Ali to nije dugo trajalo. Čuo je topot konja. Džerom se brzo okrenuo i ujeo za usnu. Iz grada, dolazili su prema njemu četiri jahača, neobično brzim galopom.

Teksašanin je zgrabio dečaka za ramena.

— Slušaj, Džime! Eno, dolaze četvorica o kojima si baš govorio. Ponašaj se mirno, razumeš li me? I, nemoj se bojati. Ja ću se brinuti o tebi...

I, tada su stigli jahači i postavili konje u polukrug. Džerom je smeškajući se prekrstio ruke preko grudi i gledao ih sve redom: namrgođenog Jakoba Milera sa desne strane, a zatim Lorna Stivenzona sa rukom u zavoju. Van Paroho je bio nepokretan i čvrst, kao uvek.

Sa leve strane nalazio se, sa pakosnim izrazom lica, Džamping.

— Najlepši trenutak u životu je — počeo je Stivenzon pakosno — naplaćivanje računa. Nisam mislio da će to biti tako brzo, Džerome!

— Ne okolišimo — upade Fredi Džamping ostrim glasom. — Dajte lupežu metak koji zaslužuje. Ti si izdajnik, Džerome! Obi-

čan prljavi pacov, koga treba zgaziti! A to ću i uraditi! — Dok je još izgovarao poslednje reči, izvukao je oba kolta iz futrole.

Osmeh Teksasašanina se izgubio. Ali on nije dirao svoje oružje.

Van Paroho podiže ruku.

— Stop! — zakreštao je vođa bandita. — Ovde niko neće pućati pre nego što to ja zapovedim! Čujmo šta on ima da kaže. hajde, Džerome, počni!

— Pre svega, jedno mi je jasno — reče Teksasašin — da ćete se gadno prevariti ako mislite da ćete na Karpenterovom ranču nešto učariti. Osim Džona Stenlija, danas će tamo biti i nekoliko kauboja, koji su doterali jedno krdo. Oni neće stajati po strani ako vi budete banuli tamo.

— Za sada nije loše — klimnuo je Paroho glavom. — A šta dalje?

— Ti si napravio veliku glupost kada si ove dve budale — on pokaza na Stivensona i Fredija Džampinga — juče poslao na ranč. Oni su izigravali junake. Ali da Dženi Karpenter stoji iza prozora sa puškom, to ove dve žalosne figure naravno nisu znale — sлага on kao od šale. — Ti, Stivenstone, trebalo bi da mi budeš zahvalan što sam ti pucao u ruku. Time sam ti spasao život! Ali to ti nikada nećeš shvatiti.

Iznenadenje i zbunjenost su se videli na licima razbojnika.

Paroho klimnu glavom, kao da je to već znao. — Jesi li gotov, ili imaš još novosti?

— Imam — odvrati Teksasašin. — Čini se da ste svi slepi! — On pokaza na dečaka. — Jeste li mislili da ja s njim jašem na letovanje? Ja sam s njim baš sada jahao u grad! I to k vama, verovali ili ne. Odande bismo Stenliju poslali jednog glasnika, da može doći po dečaka. Ali da ne zaboravi da ponese sto hiljada

dolara. Ja sam siguran da bi on bez razmišljanja dojurio. Eto, to sam nameravao!

— Ideja je prvoklasna — primeti Stivenson. — A mi ne rizikujemo ništa.

— Slušaj Džerome — reče Troprsti Van. — Mi smo ti svi učinili nepravdu, ili si ti najlukavija hulja koju sam upoznao. Ali ja ću to već doznati. Tvoj predlog je dobar. Mi ćemo to uraditi, tačno onako kako si ti rekao. Penjite se na konje! Polazimo.

Minut kasnije jurili su nazad u grad.

*

Dženi Karpenter je stajala kraj prozora i gledala živu delatnost u koralu. Mukanje nemirnih goveda bilo je pomešano sa glasnim povicima kauboja.

Bilo je tu sto grla.

Dva kauboja su ih već rano izjutra doterali sa I-A ranča. Ljudi su jedva dočekali da životinje smeste u koral, pa da počnu da ih žigošu.

Za taj posao, Dženi je ljudima dala žig bivšeg Karpenterovog ranča.

Dženi je posmatrala uzbuđljivi prizor, ali je ipak najviše gledala Stenlija.

Kao kralj je sedeo u sedlu svog rasnog konja i mahao lansom tako vešto i sigurno kao da celog svog života nije ništa drugo radio.

Taj čovek, tamo dole, općinio ju je. Ona ga je volela.

Tada se setila Teksasašanina.

Kada joj je Stenli rekao da je Džerom otišao, bilo joj je teško u srcu. Bilo joj je kao da ju je ostavio dobar prijatelj na kog je računala. Kako će joj biti kada i Džon Stenli ode?

Ona nije želela da na to misli, jer ju je ta misao plašila. Ali joj

je nešto govorilo da taj čovek nije za miran život na ranču.

Ljudi su skoro završili posao, i Dženi ode u kuhinju da pripremi obed. Tada joj je prvi put palo na pamet da se Džim celo jutro nije pojavljivao.

Obuzeo ju je strah. Ona ga je zvala i tražila po kući. Njegov krevet je bio prazan!

Upravo je htela da ode u štalu kada je čula topot konjskih kopita u dvorištu.

Uzdahnula je i izašla u dvorište.

To nije bio Džim.

Jedan jahač je zaustavio konja nekoliko koraka pred njom. To je bio zdepast čovek sa ožiljkom na gornjoj usni.

— Dobro dan, gospodice — pozdravio je promuklim glasom. — Imam poruku za Džona Stenlija. Da li je tu?

Htela je nešto da pita, ali je počela da trči, a da nije bila svesna toga.

— Džone! — vikala je od ugla kuće i počela da maše rukama. — Džone, brzo! — Videla je kako on skače sa konja i kako se približava dugim koracima.

— Džim je nestao! — reče mu zadihano. — A tamo je jedan čovek koji ima poruku za vas.

Stenli joj stavi ruku na rame. Zatim pride čoveku koji se još uvek nalazio u sedlu.

— Ja sam Džon Stenli — reče čoveku. — Vi ste došli k meni? Jahač klimnu glavom.

— Šalje me Van Paroho — saopšti glasno i razgovetno.

— Pripadate li vi ljudima Vana Paroha? — upita šerif.

Upitani je ljutito odgovorio:

— Ja treba da vam prenesem poruku, to je sve!

— I, kako glasi poruka?

— Van Paroho vam poručuje da je malom Džimu dobro...

— Dalje! — požuri ga Stenli.

— Paroho smatra da ste zain-

teresovani da se dečak vrati kući zdrav. Zbog toga bi trebalo da budete danas u dvanaest sati u Longtriju, u Lej—Daun—koralu. On očekuje da ponesete sa sobom nešto što za njega predstavlja veliku vrednost. Vi već znate šta, kazao je. To je sve.

Pre nego što je Stenli mogao išta da kaže, došljak je okrenuo konja i bez pozdrava se, galopom, udaljio iz dvorišta.

Bleda i širom otvorenih očiju, Dženi je gledala šerifa, čije je lice bilo slično maski.

— Moram otići — reče on.

Ona je dugo gledala za njim.

*

Van Paroho je svoje ljude sa dečakom poslao u Emersonov salon.

Ne obazirući se na ljubopitljive poglede, odjahao je, korakom lagano, dalje niz ulicu.

Njegov cilj je bila kovačnica na zapadnom izlazu iz grada. Tačnije rečeno, u pitanju je bio čovek kome je ta kovačnica pripadala. On se zvao Džek Donifen, a ujedno je bio i sudija u Longtriju.

Kovač i sudija obrisao je ruke o kecelju kada je Van Paroho ušao u njegovu radionicu.

— Vi ste još uvek ovde, Paroho? — progunda Donifer neljubazno. — Kada ćete sa svojim ljudima napustiti grad?

Troprsti Van uze mali čekić, koji je ležao na nakovnju, i počeo da kucka.

— Slušajte — počeo bandit. — Ja pretpostavljam da me donekle poznajete.

Kovač klimnu glavom.

— Vaše ime ima gadan zvuk. Da je šerif imao poternicu za vama, vi biste sad sedeli iza rešetaka. Ne mogu reći da mi je ta misao naročito neprijatna.

Paroho diže glavu.

— Vi ste prokleta iskreni, gospodine. Pazite da vas to ne košta glave.

— Vi mi pretite?

Troprsti Van slegnu ramenima.

— Da je živ šerif kojeg ste vi. . .

— Stop! — prekide ga bandit.

— Razmislite dobro šta govorite, ludače, pre nego što šerifovu smrt dovedete u vezu sa mnom! Ja, naime, znam pravog ubicu, i ja ću ga uhvatiti. Do sto đavola, to ću uraditi! Ali zato mi je potrebna vaša pomoć, Donifere.

Kovač ga je zbunjeno pogledao.

— Vi. . . Vi hoćete, mislim, vi poznajete čoveka, koji je ubio Goldenstouna!

— Dva moja čoveka su sve videli i spremni su da se u sve zakunu. Zove se Džon Stenli i tvrdi da je savezi šerif. Sada se nalazi na Karpenterovom ranču.

— A kakvog bi on imao razloga da ubije Goldenstouna?

— To ću već otkriti — odvrati Paroho sa tajanstvenim smeškom. — Stenli je dva puta bio u gradu i sastao se sa šerifom. Pretpostavljam da je u pozadini Karpenterov ranč i da su se zbog toga zavadili.

— Vi mislite, zbog Dženi Karpenter?

Paroho je samo slegnuo ramenima.

— Može lako biti.

— Vaša priča mi se ne sviđa — reče kovač. — Kakav interes imate vi da se uhapsi šerifov ubica? Računate li možda na premiju?

Donifer je ispitujući gledao Vana. Ali bandit se odlično držao.

— Ne radi se o premiji. Ja imam drugi razlog — reče on pretvarajući se da je ljutit. — Kao što verovatno znate, ja sam gonio Karpentera. Ali Stenli me

je preduhitrio. Ja verujem da je on i Karpenterov ubica.

Kovač zamišljeno klimnu glavom.

— To izgleda verovatno. Šta sad predlažete?

— Dajte mi zvezdu i proglasite me šerifom!

Donifer se na to uozbiljio.

— Samo dok uhvatimo Stenlija — dodade Paroho brzo. — Zatim ću je vratiti. To možemo, naravno, i pismeno da utvrdimo, ako hoćete da budete sigurni.

Tada je Donifer pristao.

Četvrt sata kasnije Van Paroho je bio šerif grada Longtrija.

*

Džon Stenli je bez oklevanja uzjahao. Jurio je galopom u pravcu Longtrija.

Džon Stenli se nije zavaravao. Znao je da ima posla sa više protivnika, od kojih je svaki hladnokrvan i perfektan revolveraš.

Ali je i dalje jahao prema Longtriju. Mislio je na protekle dane na ranču. I na Dženi Karpenter.

Jedno kratko vreme sanjao je da uz Dženi započne miran i spokojan život. Pojavu Teksašina osetio je kao neku vrstu izazova. Možda antipatija prema njemu nije bila ništa drugo nego ljubomora.

Pomislio je na Vana Paroha i ostale.

Sve je to, u stvari, prosto. On treba banditu samo da odbroji sto hiljada dolara, koji se nalaze u njegovim bisagama i da preuzme malog Džima.

Stenli se smeškao u sebi.

On ima i jedan adut: šerifa Bena Goldenstouna. U Longtriju još niko nije video šerifa sa oružjem. Ali da može kao davo da puca, to je Stenliju bilo poznato.

Bilo je skoro podne kada je Džon Stenli ujahao u Longtri. Pustio je konja da ide korakom.

Ulica je bila gotovo prazna. Samo nekoliko radoznalih pogleda pratila su ga pod širokim meksikanskim šeširima, do pred šerifovu kancelariju.

A na drugoj strani, između saluna i štale za iznajmljivanje, stajala su jedna kola sa upregnutim volovima. Obe životinje dremale su opuštenih glava u senci jedne strehe.

Još pre nego što je Stenli pred šerifovom kancelarijom izvukao nogu iz uzengije, došantucuo je do njega stari Eplbi, preko ulice.

Džon Stenli je samo površno poznao starog štalara. Izgledalo je da ga je starina čekao.

Mlatarajući rukama, stao je, zaduvan, pred Stenlija. Krajevi njegovih brkova su drhtali a na njegovom čelu svetlucale su kapi znoja.

— Ne ulazite tamo unutra, gospodine Stenli — reče drhtavim glasom, pokazujući glavom na kancelariju. — Tamo nećete nikoga zateći.

Stenli diže obrve.

— Šta se desilo? Gde je šerif?

Stari je počeo glasno da kašlje. Tek kada je došao do vazduha, pogledao je šerifa.

— Dođite — reče muklo. — Odvešću vas do njega.

Ne sačekavši odgovor, dohvatio je uzde i hramajući pošao napred. Stenli je čudeći se krenuo za njim.

Prošli su kroz štalu, i Sam Eplbi uvede konja u jedan prazan boks, ne rasedlavajući ga.

Onda je otvorio jedna vrata i odveo Stenlija u jednu prostoriju u kojoj su ležale vreće pune hrane, za konje.

Prošli su kroz to mračno stovarište hrane i ušli, kroz druga vrata, u nešto svetliju šupu. Kroz pukotine u drvenim zidovima probijalo se dnevno svetlo.

I tada je Stenli ugledao mrtvački sanduk na nogarima. Poklopac je bio ukrašen Goldenstounovim elegantnim crnim šeširima.

Džon Stenli je stisnuo zube. Taj prizor ga je pogodio kao grom. Nekoliko puta je progutao pljuvačku pre nego što je mogao da izgovori pitanje.

— Kada se to dogodilo?

Sam Eplbi je pogledao u stranu i rukavom obrisao lice...

— Sinoć — istisnuo je odgovor.

— Van Paroho?

Starac je potvrdio glavom.

— Mogu li da ga vidim, Same?

Stari čovek je bez reči dohramao do sanduka i malo podigao poklopac.

Džon Stenli je pogledao u bledo lice.

Stenli je izgubio ne samo prijatelja nego i nadu.

Naglim pokretom odvojio se od tog žalosnog prizora i stavio šešir na glavu, dok je Sam pažljivo spustio poklopac.

— Ja moram da idem.

Šerifov glas je zvučao tvrdo, a lice mu je bilo bezizražajno.

— Kako bih mogao doći do Lej-Dauna?

Stari pogleda Stenlija.

— Idi ću s vama, gospodine Stenli. Sada je red na mene. Idem samo po svoj revolver. Nemojte pokušavati da me odbijete. Goldenstoun je bio moj prijatelj.

Ali Džon Stenli je zavreto glavom.

— Ne, Same, vi morate da ostanete ovde. Meni je potreban pouzdan čovek, koji će paziti na mog konja. U bisagama ima sto hiljada dolara. Ja vam to kažem jer imam poverenja u vas, Same.

— Bože blagi, sto hiljada dolara?! — čudio se starac.

— Da. Ako se za pola sata ne vratim, uzmite dolare i odnesite

ih Vanu Parohu u koral Lej-Daun. Molim vas, pobrinite se da se mali Džim vrati svojoj sestri na ranč. Hoćete li to uraditi?

Stari čovek priđe bliže Stenliju.

— Oslonite se na mene. Vašeg konja neću ni sekund ostaviti bez nadzora.

On proguta pljuvačku i opet mu oči zasuziše.

— Vi ćete se vratiti, Džone. Ja to znam. Puno sreće!

Šerif se okrenuo i čvrstim korakom izašao.

Sam ga je ispratio do štalskih vrata koja vode na ulicu.

— Koral Lej-Daun se nalazi odmah pored dvorišta preduzeća za prevoz robe teretnim kolima Randolfa Merigtona. Nema ni sto jardi niz ovu ulicu. Kod tornja sa zvonom skrenite ulevo.

Stenli mu zahvali klimanjem glave i odmah krenu.

— Mnogo sreće! — reče starac i još jednom pogleda za čovekom koji se nije plašio smrti.

*

Fredi Džamping je prvi primetio Džona Stenlija kako dolazi. Njegovo bledo lice se zgrčilo.

— On dolazi, gazda — zašiš-tao je — i čini se da dolazi sam.

Posmatrao je dolazećeg, a njegove ruke uzeše duvankesu, da bi se, uz motanje cigarete prikazao ravnodušnim.

Laganim, opreznim koracima približavao se šerif zemljištu koje je očito služilo da se na njemu smeste stara kola, starudija i pokidani amovi.

On primeti Fredija, koji je sedeo na sedištu za kočijaša jedne dotrajale kočije bez točkova, i tog momenta jezikom kvasio papir cigarete.

Osim toga, primeti i grozničav

sjaj u očima mladog ubice, kao i kapi znoja na njegovom čelu. Takođe mu pade u oči da Fredi Džamping na sebi nema opasač sa revolverom.

Njegov pogled skrenu dalje prema Vanu Parohu. Krupna prilika bandita blelih očiju sedela je pred njim na jednom buretu za kišnicu. Prekrstio je ruke preko grudi.

Stenli se ujeo za donju usnu kada je na banditovim prsima primetio zvezdu.

Trećeg čoveka Stenli je primetio u zadnjem trenutku. Bio je to mračni Jakob Miler.

Stajao je na levoj strani, oslonjen na zid kuće. Skoro nežno je okretao među prstima malu madonu na lančiću. On je takođe bio naoružan koltom.

To su tri njegova protivnika.

Ranjenog Lorna Stivensona nije nigde primetio. Uznemiravalo ga je to što Džeri Džerom nije tu. A ni dečaka nije nigde bilo.

Ovo je bila perfektna klopka. Napred, kao i levo i desno, nije bilo mogućnosti za bekstvo. Jedino je mogao nazad.

Ali Stenli bi se jako čudio ako Paroho nije i na to mislio. Kada je šerif bacio kratak pogled unazad, uverio se da mu je predviđanje bilo tačno. Za njim je, kao slučajno, išao jedan čovek sa rukama duboko smeštenim u džepove pantalona, i šeširom navučenim na čelo.

Nije nosio oružje, ili se to nije videlo.

— Stenli, hej?! — viknuo je Paroho glasom promuklim od viskija. — Pravo njuškalo uvek nade pravi put.

— Otkuda znate, da sam...

Bandit se nasmeja.

— Uostalom, već jednom smo stajali na istoj strani. U Dodž Sijetiju, kada ste svoju zvezdu još vidno nosili na prsluku. Pripadao

sam vašoj poteri kada ste ušli u trag ozloglašenoj Denisovoj bandi, i kada ste je likvidirali. A ja sam bio na vašoj strani.

— Možda smo stajali na jednoj strani... ali ne zajedno — odvratio je Stenli oštro.

— Vi imate smisla za nijanse — nasmešio se Paroho. — To je dobro. To me oslobađa truda da vam objasnim situaciju. Ona vam je verovatno već postala jasna.

— Dobro — reče Stenli gledajući na jednu gomilu dasaka sa desne strane. — Lepa okolina ovde.

— Zar ne?! — viknu Paroho. — Ovde smo mirni, bez svedoka. To je bio razlog što smo izabrali ovo mesto. Zar nije tako, Jakobe?

Nemi Jakob Miler, naslonjen na zid, pomeri se lagano i klimnu glavom.

— Kako ćete primetiti, mi smo na sve mislili — nastavi Paroho. — Ali, sad napred, počnimo. Jeste li doneli novac?

— Jesam — sлага Stenli. — Ali ja insistiram da mi se prvo preda dečak.

— Šta očekujete od toga? — zagrakta Troprsti Van. — Dečak se nalazi u najboljem društvu.

— Oho! — reče Stenli iznenađeno. — Sad mi je jasno. Vi hoćete sto hiljada dolara, ali bez svedoka. To je proketo velika igra, Paroho. A osim toga, bez rizika.

— Budite bez brige — odvrati bandit udarajući osakaćenom rukom po mesinganoj zvezdi. — Ja sam na sve mislio. Nemojte očekivati pomoć. Ovaj grad je u mojoj ruci. Šta biste radili da ste na mom mestu?

Stenlijev budni sluh registrovao je tiho kretanje iza leđa. Onaj se, dakle, približio.

— Ja? — odgovorio je upadljivi-

vo lagano. — Ja mislim da bih reskirao.

Stenlijeva ruka je skliznula prema dole, brže nego što su Vanove oči mogle da prate pokret. Istog trenutka u šerifovoj ruci se našao kolt, koji je za-grmeo.

Ali Stenli nije pucao u Paroha, kao što bi se očekivalo. On je pucao u Fredija, koji je, kako se činilo, sedeo nenaoružan na mestu kočijaša.

Bandit se trgnuo usled udarca kugle, i prekrstio ruke na prsima.

Pao je glavom napred.

Njegovo mršavo telo udarilo je o rudu kola. Oba kolta, koja su mu ležala kraj nogu, nije uspeo da dohvati.

Još dok je odjekivala detonacija, Džon Stenli se bacio iza gomile drva sa desne strane.

Iako je pri tom dobro udario lakat, ispalio je još jedan metak. Čovek koji je išao za njim vrisnuo je i uhvatio se za rame.

Teturao se nekoliko koraka, pre nego što je pao.

Odmah posle prvog pucnja, Paroho se izgubio iza bureta. Sa besnim uzvikom, trgnuo je kolt iz futrole. Kada je izbacio prvu kuglu, izgubio je već dva svoja čoveka.

Najgora situacija bila je za Jakoba Milera.

Kada je počela pucnjava, on je stajao potpuno nezaštićen kraj zida kuće. Samo sreća mu je spasla život.

Da bi mogao nesmetano da povuče revolver, koraknuo je napred. Pri tom se spotakao.

Video je kako Džon Stenli nestaje iza gomile dasaka, i kako se baca na zemlju. Brzinom koju niko ne bi očekivao od tako teškog čoveka kotrljao se oko vlastite ose.

Nešto pre nego što se našao zaštićen iza starog valova za vo-

du, pogodila ga je jedna kugla u rukav kaputa i zarila se u zemlju tik kraj njega.

Kada se našao iza valova za vodu, odjeknuo je njegov kolt.

Sada su sa 'dve strane odjekivali pucnji na Džona Stenlija. On se stisnuo iza drva i punio kolt.

Stenli nije mogao da pokrene glavu ni gore ni u stranu a da se ne izloži opasnosti. Ali, on nije mogao ni večito da ostane tu da leži.

Oba protivnika su još uvek pucali.

— Bacite gvožđe, Stenli! — začuo se odjednom Parohov glas. — Nemate više nikakve šanse. Odustanite, ili ćemo vas ubiti.

Serif je odgovorio nešto što nije zvučalo mnogo fino i ispalio celo burence svog pištolja u pravcu bureta za kišnicu, iza kojeg je ležao Paroho. Zatim se na laktovima i prstima nogu pomerio centimetar po centimetar unazad.

Kada je nogama dodirnuo zid, šćućurio se i ponovo napunio kolt.

Tada se dogodilo.

Jedna se kugla odbila od zida, pogodila cev njegovog revolvra i izbila mu oružje iz ruke.

Ono je odletelo nekoliko jardi u stranu.

Stenlija spopade užas. Ali, ko nema mogućnosti da bira, taj čini i nemoguće.

Stenli se pomirio sa gubitkom kolta i pripremao se za skok preko zida. Zatim je skočio.

Ispratiše ga hici iz revolvra.

Pao je na tvrdu zemlju s druge strane zida i osetio bol u celom telu.

Kada je malo digao glavu, ugledao je crni otvor cevi jedne vinčesterke, a zatim trijumfalni sjaj očiju Lorna Stivenzona.

Dugački razbojnik je još uvek

imao desnu ruku u zavoju i držao pušku u levoj.

Stenli se digao sa zemlje. On je znao da je to njegov kraj. Crni otvor približavao mu se sve više.

Ali to nije bilo sve što je snašlo Stenlija. Iza dugačkog razbojnika pojavila se još jedna osoba.

Stenli nije mogao da veruje svojim čima, i morao je dva puta da pogleda tamo. Nema sumnje, to je Džeri Džerom.

Imao je dva kolta u rukama i brzo se približavao.

— Halo, majstore, vi nemate mnogo vremena — reče on cerekajući se. — Evo, dragi moj prijatelju, drž!

Stenli je bez po muke uhvatio bačeni kolt.

Ono što se zatim dogodilo odigralo se kao uvežbana tačka u cirkusu.

Stenlijeva ispružena ruka, koja je uhvatila kolt, istog trenutka se spustila. Cev oružja tresnula se Stivenzona po glavi, i on se bez glasa opružio po zemlji.

Teksašanin se glasno nasmeja.

— Dobri Stivenzon. On je imao zadatak da pazi na mene. Bolje bi bilo da je pazio na sebe!

Džeri nije mislio da odahne. On je odmah pucao preko zida, jer su se na drugoj strani Paroho i Miler pripremali da napuste zaklon.

Ali Džeromovi pucnji, a onda i Stenlijevi, oterali su ih natrag.

Stenli htede nešto da pita. Ali Teksašanin mu nije dozvoljavao da dođe do reči.

— Prićaćemo kasnije, majstore — vikao je pucajući. — Sada je važan samo dečak. Moraš ga izvući odande! Paroho ima pola grada na svojoj strani. Gledaj da uđeš kroz stražnji ulaz saluna. Dečak je u jednoj sobi na spratu. Napred, gubi se već jednom! Ja ću za to vreme držati Paroha i Milera u šahu.

Šerif se zadovoljio samo klimanjem glavom.

Zatim je požurio duž zida skladišta do ulice. Zaobilazeći toranj, stigao je u glavnu ulicu i iznenađeno pogledao dole, do saluna i šerifovog ureda.

Teksašanin nije preterao. Stenli primeti oko pola tuceta ljudi na ulici. Skoro svi su bili naoružani puškama. Paroh je koristio svoje mogućnosti kao šerif.

Sa šeširom duboko navučeninim na čelo Stenli je išao u suprotnom pravcu, duž zidova kuća.

Kada više nije video nijednog čoveka, skrenuo je u jednu sporednu ulicu. Obilazeći ograđena dvorišta, probio se do stražnjeg ulaza saluna.

Kada je zastao da udahne vazduh, u gradu je vladala grobna tišina. Pucanje na Lej—Daun—koralu je prestalo.

Potmula galama iz saluna priгуšivala je njegove korake kada se penjao stepenicama na sprat. Ušao je u jedan uzani hodnik, koji se na drugom kraju spuštao u salun. Primetio je nekoliko vrata, doduše samo na jednoj strani, koja je gledala na ulicu. Na strani prema dvorištu sprat nije imao prozore. Samo jedno okance slabo je osvetljavalo mali hodnik.

Džon Stenli nije dangubio. Otvorio je prva vrata.

Nisu bila zaključana.

Pred ogledalom kraj prozora stajala je našminkana žena u tesnom mideru. Ispustila je češalj kada je u vratima primetila nepoznatog čoveka. Dohvatila je haljinu koja je ležala na jednoj izbledelej fotelji, i stavila je pred sebe.

Stenli je promrmliјao izvinjenje i zatvorio vrata.

Zatim je prišao sledećim vratima. Već kada je držao kvaku u

ruci, osetio je da je našao prava vrata. Nije se prevario.

— Džone! — radosno je uzviknuo dečak kada je prepoznao čoveka koji je ulazio u sobu.

Ali Stenli nije mogao da se bavi malim Džimom. Njegova pažnja je bila skoncentrisana na crnokosog čoveka sa ožiljkom na gornjoj ušni, koji je odmah po Stenlijevom ulasku dohvatio kolt.

To je bio Vistler, koji je tog jutra doneo poruku na ranč.

Ali, on nije uspeo da izvuče oružje iz futrole. Stenli se već od vrata bacio na njega. Sudar je bacio čoveka do prozora.

Vistler je zaurlao:

— U pomoć, šerife! Hej, momci! Ovde je Stenli. On je...

Snažan kroše, koji ga je pogodio u vilicu, učinio je da začuti i da padne. Ali, ljudi na ulici bili su opomenuti. Neku sekundu kasnije grunuše prvi pucnji kroz prozor.

— Ne plaši se — smešio se Stenli malo nesigurno, i povukao dečaka u jedan ugao sobe. — Uspećemo!

Džim se zagledao, kratko, u šerifovo lice.

— Ja se ne plašim! — odvratio je. — Gde je Džeri? Ne smeš mu se svetiti. On nije kriv što sam ja ovde. Ja sam sa njim, jer...jer...

— Jer je on tvoj prijatelj, Džime, ja znam.

Dečak je s olakšanjem klimnuo glavom.

— Da, on je moj prijatelj. I ti mu ne smeš učiniti nikakvo zlo. Obećavaš li mi to, Džone?

— Jasno — nasmešio se Stenli. — To je stvar časti. — Zatim je prišao prozoru.

— Hej, vi, tamo dole! — viknuo je. — Bolje bi bilo da sklonite oružje. Sada ću dovesti vašeg čoveka do prozora. A vi ćete biti krivi ako mu se nešto desi!

Stenli je skinuo čaršav sa kreveta pa ga pocepao na trake, a zatim je jednom trakom vezao ruke još ošamućenom Vistleru. Potom ga je vezao za prozor, pri čemu je on sam bio zaklonjen Vistlerovim telom.

Ta ideja se pokazala uspešnom. Ljudi na ulici su se bunili. Ali, prestali su da pucaju.

Stenli je sada morao da pazi da ga ne iznenade sa stepenica. Ostavio je vrata otvorena.

Opalio je nekoliko hitaca, za opomenu.

Kada se vratio u sobu, Vistler ga je besno pogledao.

— Stenli, ti nećeš oдавde živ otići. Tamo dole je Paroho. Od njega se nećeš izvući Napraviće sito od tebe.

Stenli ne reče ništa. Prišao je prozoru i pogledao dole, na ulicu.

Pred šerifovim uredom stajao je Troprsti Van opkoljen ljudima. Bezizrazno lice blelih očiju bilo mu je okrenuto gore.

— Hej, Stenli, odustani! Baci oružje, u ime zakona! — viknuo je.

— Pazi, šerife, on će da puca! — opomenuo ga je jedan čovek.

Ali Paroho se ne pomače s mesta, čak ni kada mu je Stenlijeva kugla skinula vojnički šešir s glave.

— U zaklon! — povikaše više ljudi pokušavajući da se zaklone iza stubova nastrešnice.

Paroho ih je gledao s prezirom.

— To je samo jedan čovek — reče i pljunu. Zatim je rukom pozvao jednog naoružanog čoveka i naredio mu:

— Postavi dvojicu svojih ljudi na krov kancelarije! A zatim se pobrini za stražnji ulaz. Ja ću ga zabaviti sa ove strane.

Džon Stenli primeti kako Paroho uzima šešir sa zemlje i kako gleda prema njemu.

— Skloni kolt, Stenli, ja ću sada doći preko da s tobom razgovaram.

Stenli se nagnuo napred.

— Skinij svoj opasač sa oružjem!

Parohovo lice ostalo je mirno kada je raskopčao opasač sa revolverom i pustio ga da padne na zemlju.

Teškim koracima prešao je preko ulice i stao ispod prozora.

— Bolje bi bilo da odvežeš Vistlera i dođeš dole, pre nego što ja dođem po tebe.

— A ti bi bolje uradio da skinješ zvezdu, pre nego što ja budem prinuđen da ti je jednim hicem skinem — odvrati ljutito Stenli.

— Da sam na tvom mestu, ja to ne bih rekao tako glasno. To ne popravlja tvoju situaciju.

— Dira me do suza što brineš o meni. Da je ispalo kako si ti želeo, Paroho, ja bih sada bio mrtav zbog trovanja olovom.

— Na žalost, morali smo se odreći tog zadovoljstva — podmevao se bandit. — Ja sam hteo da se sve obavi bez mnogo senzacija. Dobro, imao si sreće, i položio si dvojicu mojih ljudi na krst. Ali to ti ništa nije pomoglo. Sada si na kraju, nećeš mi umaći. Uništiću te bez razmišljanja.

U tom trenutku čuo se šum na stražnjim stepenicama. U dva skoka, Stenli je bio u vratima. Odmah je opalio, a potmulo klopavanje dalo mu je do znanja da je pogodio cilj.

— Povuci svoje ljude sa stepenica, Paroho — opet je viknuo ka prozoru. — Inače ne garantujem ni za šta.

— To ništa ne menja, Stenli. Ovaj grad sluša svaku moju reč. Ljudi jedva čekaju da te linčuju.

— A zašto?

— Zato što si ubio Mata Karpentera i šerifa, i zato što si hteo

da se izgubiš sa sto hiljada dolara.

— A za to imaš i svedoke?

— Naravno da imam. Ima ih dovoljno. A ja sam šerif.

Stenli začuta.

Vezani Vistler se nasmeja.

— Hej, gazda, jesi li ga ukebao? Sada je u klopci!

Od tornja sa zvonom pojaviše se Lorn Stivenson i Jakob Miler, sa oružjem u rukama.

Džon Stenli se povuče od prozora. Odjednom, nečeg se setio.

— Ostani u uglu, Džime. Odmah se vraćam — reče on i ode do vrata.

U hodniku izvadi svoj kolt i otvori susedna vrata.

Žena je obučena sedela na krevetu i pogledala ga širom otvorenih očiju. U njima je bilo malo straha, ali i radoznalosti.

Stenli je obrtao kolt oko prsta. A tada reče:

— Dobar dan, gospodo!

*

Nisam ja kiv! — uporno je uveravao Lorn svoga gazdu.

— Ti si spavao! — viknu na njega Paroho. — Ne pravi se samo važan, Lorne! Nemamo sada vremena za to. — Okrenuo se Jakobu Mileru. — A gde je sada Džerom?

Natmureni bandit slegnu ramenima.

— Naći ćemo ga — odvrati dugački umesto njega.

— Stenli i dečak su u salunu. Teks će pokušati da im pomogne. Stanite kraj bara i naručite piće. Ali držite oči otvorene. Ja ću se odmah vratiti, a onda udaramo — naredio je Paroho.

Van Paroho je radio ono što je od početka nameravao da uradi. Pažljivo je namestio opasač za kolt, koji je ponovo opasao i uputio se ravno prema najam-

noj štali. Tamo je Stenli smestio svog konja, što je u međuvremenu saznao. A u bisagama, na tom konju je novac.

Prošao je kroz ulaz štale, zatim pored boksova, te se zaustavio pred jednim osedlanim konjem. Bez oklevanja je uhvatio bisage.

— Ne — reče Sam Eplibi pa se pojavi iza pregradnog zida boksa. — To ne možete da uradite, Paroho. Ovo je moja štala.

Van Paroho pogleda starog čoveka bez iznenađenja.

— Ja sam ovde šerif.

Stari kao da to nije hteo da shvati. On hramajući obide oko boksa i stade ispred konja kao zaštita.

— Ja odgovaram za ovog konja — reče on čupkajući krajeve zašiljenih brkova. — Šta će pomisliti moje mušterije, ako ne pazim njihove konje. Ako svako ko slučajno nosi zvezdu sme da uzima tuđu imovinu. . .

— Ti previše brbljaš — reče šerif vadeći kolt. — Ti se suprotstavljaš zakonu, stari. Niko to ne može da radi nekažnjeno. Niko, kada se zakon zove Van Paroho.

Stari je video dignutu banditovu ruku. Ali u uzanom boksu, i sa konjem za ledima, nije mogao da se skloni. Potmulo odjeknu udarac teškog kolta na sedoj glavi. Srušio se bez glasa.

Paroho je zatim vratio oružje u futrolu i vrhom čizme odgurnuo onesvešćenog s puta. Ali kada je hteo da se ponovo okrene prema konju, zadržao ga je poznati glas iza njegovih leđa:

— Digni uvis te svoje prljave ruke! — reče Džeri Džerom, izlazeći iz komore za hranu. — Digni ih, ili ću zaboraviti da sam jednom jahao s tobom.

U njegovom glasu bilo je nešto što je Troprstog Vana navelo da odmah poslušna naredenje. Dok je lagano dizao obe ruke do

visine ramena, njegov pogled je lutao na sve strene tražeći neku šansu. Ali je nije bilo.

*

Ne trudite se, gospodo — reče Stenli, koji se nije prijatno osećao. — Zaista je vrlo... mislim, vrlo je ljubazno od vas što hoćete da mi pomognete. Ali ja mislim da sam već našao ono što mi je potrebno.

Našminkana dama gledala je širom otvorenih očiju, i ponovo zakopčavala svoju haljinu.

— Kako želite — reče ona pomalo ljutito. — ^{Mislila sam,} mislila sam, pošto ste mi dali pedeset dolara, mislila sam da vam pripada moja najbolja haljina.

— Meni je dobra i ona tamo na ormanu — primeti Stenli i uze jednu crnu vunenu haljinu koja je visila na ormanu. — Ja mislim da mi ova bolje odgovara — dodao je uz kiseli izraz lica.

Našminkana dama se glasno nasmeja.

— Vi ste zaista smešan tip. Izazivate divlju pucnjavu, da se niko ne usuđuje da pogleda kroz prozor. I dok pola grada vrebā na vas, vi ulazite ovamo i izigravate maskenbal.

— Nije baš sasvim tako — primeti Stenli, dok je dizao haljinu i nespretnim pokretima pokušavao da uđe u nju. — Ja nisam ovde radi zabave. Ja hoću samo da dečaka izvedem odavde i da ga sklonim od Paroha, na sigurno mesto.

— To sam i mislila. Paroho je hulja. On je naredio da ubiju šerifa, jer je hteo da bude slobodan da izvede neki lopovluk. Kažu da se radi o sto hiljada dolara. Je li to u vezi sa dečakom?

— Da, tako je.

— Onda ću vam pomoći — reče ona odlučno. — Ako time mogu Parohu da pljunem u čorbu, rado ću vam pomoći. Uostalom, ja se zovem Šejla.

— Dobro, Šejla — promrmlja Stenli dok se duhćući uvlačio u haljinu. Na sreću, dama je bila dosta krupna.

— Dodite, prvo ću vas obući. U struku će možda biti malo uska.

— Zato dole imam dosta prostora — primeti Stenli.

Bio je u pravu. To je bila dugačka haljina. Pa ipak mu je dospevala jedva preko kolena i ostavljala mu čizme slobodne. Međutim, bila je dosta široka, ^{tako} da nije morao da skida pojas za revolver.

— Može se još malo povući dole — predloži Šejla.

— Ostavite tako. Ja ću to već uraditi. Otvorite vrata, da nas ne bi iznenadili. A onda dovedite dečaka ovamo. U sobi je još jedan čovek. Ali ne treba da se plašite, on je vezan. Ja se pred njim ne smem pokazati u ovom izdanju. On bi odmah vikao šta ja nameravam.

Šejla je klimnula glavom i izašla.

Šerif je stavio na glavu veliki šešir s perjem, koji je ležao na ormanu, i pogledao se u ogledalu. Izgledao je samom sebi vrlo jadan.

Naravno da ni trenutka nije verovao da će moći takav izaći iz grada. Verovatno da takav neće moći da izađe ni iz saluna.

Ali, to nije bilo odlučujuće. Jedino što je hteo da postigne bilo je da nesmetano siđe niz stepenice, što je za njega predstavljalo veliku opasnost, jer je na njihov ulaz motrio stražar.

Kada bude stajao uz zid bara, naći će se neka šansa. Ukoliko ona postoji, onda je bila dole, odakle je još uvek dopirala priгуšena galama.

Na ulici je bilo mirno.

Tada se pojavila Šejla.

— Dečak je nestao! — reče bez daha. — Nije ni u jednoj prostoriji. Mora da je sišao niz stepenice.

Stenlijevo lice postade tvrdo.

— Ja moram da idem — reče on. — Možete mi, Šejla, još nešto učiniti:

— A šta to?

— Neće vam stvoriti neprilike. Vi možete da tvrdite da sam vas primorao. Dakle, viknite da ćete sada sići, i da ne pucaju na vas.

Šejla je izašla na hodnik.

— Hej, Čuka — viknula je dole. — Drži svoje pse na uzici. Ja silazim!

— U redu — čuo se nakon kratkog vremena glas gostioničara. — Ali pazi da za tobom ne dođe i njuškalo. Lorn Stivenson i Jakob su ovde.

— Ja dobro pazim — odvrati Šejla, i vrati se u sobu. — Mnogo sreće! — reče šapatom.

— Hvala vam za sve.

Posle toga Stenli krenu.

Bio je potpuno miran.

Cev kolta stavio je u levi rukav, a dršku je držao skrivenu u desnoj ruci. Lagano je silazio niz stepenice u salon. U lice mu je udario gust duvanski dim. Popodnevni mrak u baru dobro mu je došao. U baru je bilo tiho.

*

Ti sečeš vlastitu kožu, Džerome! — reče Paroho besno. — Što si se stavio na stranu Stenlija?

— Nije to baš tako sigurno — odvrati Džerom.

— Šta hoćeš da postigneš? Mi držimo Stenlija i dečaka. A ti nećeš živ napustiti grad. Kad bi imao samo trunku pameti, ti bi

to uvideo i zasvirao prijatnije tonove.

— Za sada mogu da zasviram samo pomoću svog kolta — odvrati Teksašanin hladno. — Ti si ovde sve vešto izveo, Paroho. To ti se mora priznati. Kladim se da bi čak pucao i u vlastitu nogu za novac.

— To neće biti potrebno. Novac mi je siguran.

— Ti zaboravljaš da mi je prst na obaraču. Okreni se lagano!

Paroho se okrenuo i mirno gledao u Džeromovo lice koje je uvek izgledalo kao da se ceri.

— Možemo sklopiti posao, Džerome — predloži on. — Uzmi dvadeset hiljada, a ja ću se pobrinuti da živ i zdrav napustiš grad. To je više nego što si mogao da očekuješ. Ako si pametan, ti ćeš to prihvatiti.

Teksašanin se nasmeja.

— Tvoja velikodušnost je očaravajuća. A šta će biti, ako ja sve uzmem?

— To bi bila tvoja smrt.

— Ma nemoj reći — primeti Džerom okrećući kolt oko prsta. — Ali, da bi se ti umirio, kažem ti da je ne želim novac. Meni je važan dečak. I zato ti predlažem jedan drugi posao. Ti ćeš pustiti dečaka da odjaše, a ja ti prepustim sav novac.

— U redu — reče odmah Tropsti Van.

— Onda, gubi se sada odavde i dovedi dečaka. Ja ću za to vreme osedlati njegovog konja. Čim mali napusti grad, možeš otići s novcem. Ali ne pokušavaj da mi podvališ i da dođeš ovamo sa svojim ljudima. Ja tada neću ni trenutka oklevati da dolare bacim u seno i zapalim ga. To mi možeš verovati.

Pošto se Paroho izgubio, Džerom vrati kolt u futrolu i zauze se oko starog Sema Eplbija. Po-

ložio ga je na balu slame u jednom praznom boksu.

Stisnutih usana, Džerom se uputi u šupu, gde vise sedla. Mora biti spreman kada se Paroho vrati sa dečakom.

*

Troprsti Van nije morao daleko da ide. Mali Džim mu uleti direktno u ruke. Dečak je dolazio iz saluna, gledajući pažljivo oko sebe. Đavo bi ga znao kako je prošao pored ljudi u baru.

Paroho se pripio uz zid. A kada je dečak projurio pored njega, on ga je uhvatio za okovratnik.

— Halo, Džime — reče umilno, dok se dečak otimao i divlje udarao oko sebe. — Budi miran! Možeš da jašeš kući. Sada ćemo otići u štalu, čuješ li? Ne izvodi ludorije! Možeš odmah da jašeš kući.

Van Paroho je bio zadovoljan. Za nekoliko minuta će biti na cilju svojih želja.

Džeri Džerom, ta sentimentalna glava prisilila ga je na brzu odluku. Moraće, doduše, da ostavi svoje partnere na cedilu, ali on bi to ionako uradio. Neka vide kako će izaći na kraj sa Stenlijem. Najbolje bi bilo kada bi se međusobno poubijali.

Parohu se žurilo. Kada je dečaka progurao kroz štalska vrata, video je da u sredini hodnika stoje dva osedlana konja.

— Penji se na svog konja, dečake, pre nego što se predomislim — progundā Paroho.

Mali Džim pogleda Teksašani-
na. Ovaj mu klimnu glavom i reče:

— Učini šta on kaže.

— Zar nećeš i ti sa mnom, Džeri? Zar nećemo zajedno?

— Mi ćemo kasnije za tobom, Džon i ja — obeća Teksašanin i pomože malom Džimiju da uzjaše, ne puštajući pri tom Paroha iz vida. — Reci svojoj sestri da ne brine. I jaši što brže možeš. Ne treba da se brineš, niko te neće zadržati. I niko ti neće ništa našao učiniti.

— Neću da idem! — uzjogunio se dečak kada je već uzjahao. — Ovaj čovek sa zvezdom laže.

— Pa idi ipak, Džimi.

— Neću. — Dečakove oči se ovlažiše suzama.

— Teksašanin ga uhvati za ruku i pogleda.

— Ja sam mislio da si moj prijatelj, Džimi. Ili, možda sam se prevario?

— Jesam tvoj prijatelj.

— Onda, jaši!

Džim odjaha.

— Pustite ga! — zaurla Paroho na ulicu. — Sve je u redu!

Kada je Džim prošao kroz štalska vrata i kada su se zvuci kopita izgubili na ulici, Van Paroho dohvati izde Stenlijevog konja.

— Ja bih te savetovao da se držiš našeg dogovora — reče.

— Gubi se! — reče ljutito. — Gubi se do sto đavola — odreza Teksašanin.

Van Paroho klimnu zadovoljno glavom.

Okrenuo se, i desnom, osakaćenom rukom, poveo konja za sobom. Nije se ni najmanje dvoumio da protivniku okrene leđa. Paroho je znao da ništa ne reskira, ako brzo i neočekivano deluje.

A on je delovao brzo i neočekivano. Naglo se obrnuo. Još u okretu, planuo je njegov kolt, dva puta uzastopce.

Jedna od Parohovih kugala brzo je obrnula Teksašanina, ta-

ko da ovaj nije uspeo da izvadi kolt iz futrole. Metak ga je bacio na jedan boks.

Kliznuo je niz drvenu pregradu i meko pao na jednu gomilu sena.

Teksašanin nije video zadovoljni izraz lica svoga protivnika, ni kada je protivnik gurnuo kolt u futrolu i uzjahao konja. Nije čuo ni kako juri iz grada, kao da ga gone svi đavoli.

*

Klark Oven, štalski momak saluna, bio je jedan od prvih ljudi Longtrija, koji se stavio novom šerifu na raspolaganje.

Sa koltom u ruci, Klark Oven je stajao na donjem levom odmoristu stepenica, dok se na drugu stranu postavio mršavi stolar mrtvačkih sanduka, Josna Poter. On je takođe držao revolver košcatim prstima.

Uz ulaz na stepenice, nalazila se tezga, iza koje je Čuka, debeli gostioničar, posluživao goste.

Skoro svi stolovi su bili zauzeti ljudima iz grada. A svi su držali oružje u rukama. O borbi u Lej-Daun-koralu su se širile glasine.

Čekali su šerifa. Poneki od prisutnih bacili su poglede na dve prilike koje su stajale pored šanka, odmah kraj klavira.

To su bili Jakob Miler i Lorn Stivenson, koji su obavili prvu neuspelu borbu sa strancem.

Stivenson je ispijao čašu za čašom. S vremena na vreme davao je Čuki duvan da mu zavije cigaretu.

Jakob Miler je mračno zurio u svoju čašu.

Oni su dečaka pustili da ode. Mislili su da će sa dečakom u ruci lakše savladati Stenlija.

Klark Oven je jedan trenutak bio zbunjen i nije mogao sebi da objasni otkuda Šejli odjednom tako velike noge. A i inače je izgledalo da se dama čudno preobrazila. Ona je delovala divovski sa širokim ramenima, a onda lice.

— Halo, Šejla — promuća Klark Oven brojeći u sebi viskije koje je dotad popio. — Izgleda da su ti u kafu stavili neko čudotvorno sredstvo.

Jedan tvrd vrh čizme udario ga je o zglavak ruke, tako da je, jauknuvši, ispustio kolt.

Skoro u isto vreme »dama« je digla ruku i stolar je udarcem u glavu bio oslobođen truda da razmišlja o čudnoj pojavi.

Istog trenutka skoči nekoliko ljudi. Stivenson i Miler se okrenuše i dohvatiše svoje koltove.

Ali sada je Džon Stenli već bio iza tezge. Odgurnuo je debelog Čuka u stranu. Držao je u ruci svoj kolt.

— Ruke dalje od gvožđa! — zapovedio je oštro, odbacivši sa sebe šešir sa perjem i haljinu. Pri tome su otpala dugmad.

— Ta ideja nije loša — reče konačno Stivenson. Taj trik ću zapamtiti.

— Za to ćeš imati malo vremena — odvrati Stenli, pogledavši preko ljudi u salunu, koji su se delimično digli sa sedišta. Ali niko se nije usudio da upotrebi oružje.

— Ne počinjite ništa! — uzviknuo je jedan. — kada dođe šerif, on će brzo svršiti s njima.

— Slušajte, stranče! — čulo se. — Mi ovde ne želimo pucnjavu.

— Obesite ga! — čuo se jedan glas iz pozadine.

Šerif se ugrize za usnu.

— Zavisi samo od vas da li će ovde biti vruće! — reče. Ljudi, vi

ste dozvolili da vas jedan čopor bandita pritisne uza zid. Pazite da ne izgubite vazduh.

— Zaveži, pljačkašu novca! — čulo se iz pozadine.

— Ubico šerifa! — odjeknulo je iz drugog ugla.

— Dokazati te laži biće vrlo teško — odvrati im Stenli, bled kao zid.

— To je vrlo jednostavno — čuo se Stivenson. — Novac je najjednostavniji dokaz. Ili ga možda nemaš?

— Imam ga — reče on. — ali ja.

Galama, koja je na to nastala, onemogućila je da kaže šta je hteo.

— On ima novac! — čulo se u nastaloj galami. — On je to sam priznao. Moramo mu ga oduzeti. On je ubica! Na drvo s njim! Hajde da stvorimo čistu situaciju pre nego što se šerif vrati!

Ljudi su hrabрили jedan drugog i zauzimali preteće držanje. Džon Stenli uvide da se njegove šanse tope kao vosak. Čim se ovi ljudi slože, on će biti izgubljen. Krajičkom oka odmeravao je odstojanje do prozora.

— Ne računajte na šerifa! — reče jedan poznati glas sa ulaza u salun.

Sve glave se okrenuše prema vratima.

To je bio stari vlasnik štale Sam Eplbi. Bio je bez šešira i držao je ruku na čelu.

— Van Paroho se neće više vratiti — nastavio je. — Odjurio je iz grada kao da ga gone svi đavoli. I to sa sto hiljada dolara ovog stranca.

Ljudi se zbunjeno pogledaše. Poče tiho dogovaranje.

Lorn Stivenson i Jakob Miler iskoristiše trenutak zbunjenosti. Dobaciše kratke poglede jedan drugom i povukoše koltove skoro istovremeno.

Njihovi koltovi poleteše kao izbačeni nekom oprugom.

Stivensonov trenutak sporije, jer je revolver morao da izvuče levom rukom. Ali nisu uspeli da opale.

Iako je Stenli držao glavu okrenutu prema ulazu, ipak je, i dalje, kroz poluspuštene trepavice držao na oku oba bandita. Opalio je kada su oni imali revolvere u rukama. Dva puta uzastopce sevnulo je iz njegovog kolta.

Stenli je pogodio obojicu.

Lorn Stivenson se jedanput okrenuo oko sebe, tako da je njegova ruka sa koltom počistila sa tezge flašu i čaše. Zatim je dugački kauboj pao na kolena, pa na pod, gde je ostao nepomično da leži.

Jakoba Milera je udarac kugle bacio na klavir.

Svirač, koji je tamo stajao, pobegao je u stranu.

Miler je gornjim delom tela tresnuo o tastaturu.

Pogođeni bandit je skliznuo niz klavir i ostao da sedi na podu. Njegove ruke su prstima uhvatile košulju na prsima, koja je brzo počela da crveni. Tik pored njega ležao je kolt, koji mu je ispao iz ruke.

Šerif je stajao raskrečenih nogu iza tezge, sa koltom u podignutoj ruci. Posmatrao je ljude u salunu.

Ali, niko od njih nije hteo da dohvati oružje. Nije bilo potpuno jasno da li ih je zadržavalo odlučno Stenlijevo držanje, ili im je vest o šerifovom nestanku oduzela hrabrost.

Stari Sam Eplbi se dogurao napred i prišao Stenliju. — Kažu da je na vašem konju odjurio iz grada.

Ko kaže to?

— Ljudi napolju, na ulici, koji stražare pred salunom. On je u

štali dva puta pucao, i onda se galopom izgubio.

Šerif je nabrao čelo.

— A gde ste vi bili kada se to desilo? — On me je udarcem revolvera oborio, kada mu nisam dozvolio da se približi vašem konju. — Znate li gde su dečak i Džerom?

— Dečak je odjahao kući, rekli su napolju. Paroho je tako odredio. A gospodina Džeroma nisam video.

Jedan stariji čovek je prišao i stao pred Stenlija.

— Ja mislim, gospodine, da treba da vam se izvinimo. Nismo se najbolje poneli. Ja sam predsednik gradskog veća. I, mislim da bi bilo najbolje da saзовemo веће i da zatražimo od sudije da postavi novog šerifa. Potrebno je da odmah organizujemo poteru.

Stenli je klimnuo glavom.

U tom trenutku je iza njihovih leđa odjeknuo pucanj. Ljudi se naglo okrenuše i pogledaše skrupčanu priliku Jakoba Mile-ra, koja se nakrenula u stranu i pala na pod.

Svi su primetili revolver u banditovoj ruci. Mračni Jakob Miler je sam sebi presudio.

Verovatno je shvatio da su mu vešala sigurna u slučaju da ga lekar još jednom stavi na noge.

I, tako je nemi bandit umro. Njegova levica je držala revolver, a desna sa madonom.

Stenli se okrenuo od toga prizora. — Imate li brzog konja u štali? — upita on Sama Eplbija. — Dodite — odvrati stari. — Osedlaću vam Goldenstounovu kobilu. To je pravi konj za vas.

*

Van Paroho nije jahao dugo.

Sto hiljada dolara! Mora ih videti, osetiti, opipati.

Našao je dva tanka svežnja,

koja su ležala odozgo u bisagama, ukupno tri stotine dolara. Ispod toga ništa osim sena. — Tri stotine dolara! — promrmlja on besno. — To je premalo, gospodine Džerome. To je prokleta malo! Dobro je što sam bio predostrožan, pa sam ga poslao u pakao. Ali novac postoji. A čoveka koji će ga uzeti, poznamem odlično. Davo neka me odnese ako se ne zove Van Paroho.

Nije morao da razmišlja šta treba da uradi. Razume se, vratiće se u grad. I to što je moguće brže. Bacio se u sedlo pa se, istim putem, galopom vratio natrag.

Na ulici je bilo mirno kada je ujahao u grad. Paroho se tome nije čudio. Nije se trudio da razmišlja o tome šta je sa njegovim ljudima i sa onim Stenlijem, koga drže u salunu. To sad nije važno i može čekati. Konačno, on još uvek nosi zvezdu. On je još uvek šerif ovog grada. A u tom svojstvu, on će da čini ono što smatra da je važno.

Punim galopom dojurio je pred najamnu štalu. Nekoliko ljudi, koji su stajali pred salunom i na drugoj strani kod kancelarije, okrenuli su glave, ili ih spustili.

Na pragu štale se naglo trgao.

Oči mu se raširiše, kada je prepoznao osobu pred sobom.

Prvo što je video bio je čovek koga je tu najmanje očekivao: bio je to Džon Stenli.

Ispravio je kolena i stabilno stao na zemlju.

Lagano, skoro nesvesno, pokrenula se njegova levica ka koltu.

Da, tačno u hodniku štale, stajao je njegov najljući neprijatelj, Stenli.

Iza njegovih leđa, primetio je vlasnika najamne štale, koji je držao uzde kobile mrtvog šerifa.

Obojica su zaustavili i gledali u njega, i to bez iznenađenja.

— Ti si se vratio, Paroho? — upita šerif bez i najmanje uzne-mirenja. — Jesi li nešto zabora-vio?

Troprsti Van primeti sa zado-voljstvom da mu se povratila uo-bičajena hladnokrvnost.

— Čovek može nešto da propusti — odgovorio je on dvos-misleno — ali ne treba ništa da zaboravi. — Džon Stenli je mir-no gledao u banditove oči, dok je grozničavo očekivao posled-nju odluku. Ruke su mu opušte-no visile niz telo. — A šta si propustio, Paroho?

Paroho je odgovorio:

— Trebalo je tog Džeroma već dan ranije da zaularim, a ne tek danas.

Stenlijeve oči se suziše i pre-tvoriše u uzane proreze.

— Hoćeš li time da kažeš da si ubio Džeroma? — Bio sam ta-ko slobodan. Pa, vi ste ga našli, zar ne? Pretpostavljam da ćeš svom lukavom partneru naruči-ti prvoklasnu sahranu, i lep san-duk. U novcu ne oskudevaš. Zar ne? Tvoj partner mi je podvalio! — reče besno bandit. — Ali, zato je sada mrtav.

— Tom prevarom nije ni tebi učinio uslugu. Jer, novac nije bio u bisagama, pa sam zbog to-ga morao da se vratim. To je tvo-ja nesreća, Stenli. Tvoja koža sa-da ne vredi nijedan cent. Neka ti to bude jasno.

— Moja koža se teško proce-njuje. Pokazaće se koliko stvar-no vredi.

— Ti imaš jednu jedinu šansu — primeti bandit. — Ili ćeš mi odmah dati dolare, ili ćemo kol-tovima rešiti stvar. Ja ću ti svoje olovo smestiti u glavu. — Koješ-ta! — prekide ga Stenli grubo. — Čak i da se nisi vratio, mi bismo se opet sreli. Jer ja bih te gonio, ukoliko bi bilo potrebno, čak i do Aljaske.

Poroho se grohotom nasmeja. — Aljaska, hahaha! Aljaska, ni-je loše!

— Ali je nepotrebno — nasta-vi Stenli mirno. — Pa ti si se vra-tio! Sve je jasno. Ti nisi ovde da naplatiš nego da platiš za Bena Goldenstouna i Mata Karpente-ra, za čija ubistva si ti odgovo-ran.

— Šerifa Jakob Miler ima na svom rabošu. A Karpentera je likvidiroa Fredi Džamping. Moj aktivni udeo odnosi se samo na Džeroma. Ali to ja ne kažem iz skromnosti — ispravi ga Paro-ho.

Stari Sam Eplbi, koji je ćutke stajao iza Stenlija, povukao se sa brisanog prostora i izgubio se iza jedne drvene pregrade.

Oni su skoro istovremeno po-vukli. Paroho možda za tren oka brže, jer mu je Stenli svesno omogućio prednost. Banditovo povlačenje, uzimajući u obzir le-vicu, bilo je neverovatno preciz-no i brzo. Njegov kolt je grunuo istog trenutka kada se Stenli ba-cio na zemlju i za delić sekunde kasnije takode okinuo.

Ali detonacija je izostala; oroz je glasno udario, ali nije bilo hi-ca. Metak nije opalo.

Stenli je video banditovo isce-reno lice, na kom je već bio izraz trijumfa. A zatim crni, preteći otvor cevi kolta koji je obećavao smrt.

*

Džeri Džerom se osvestio ka-da mu se učinilo da čuje glasove. Osećao je da će se ugušiti. Pričinjavalo mu se kao da je u svom mrtvačkom sanduku. Nije mogao da se pokrene a osećao je nad sobom težak zid, koji pre-ti da će ga uništiti.

To je trajalo dosta dugo. Onda mu je postalo jasno da leži u jed-noj gomili sena.

On je to više osećao, nego video.

Intenzivni miris sena zamagljivao mu je čula. On je stiskao zube i pokušavao da digne ruku.

Tada je osetio bol ispod ključne kosti. Polako mu se vraćalo sećanje. Tu je štala, novac i Van Paroho, njegovo bezizrazno lice i kolt u njegovoj ruci. Da, Van Paroho je pucao, i pogodio je.

Džeri Džerom je pokušavao da duboko udahne. Ali je vrlo teško dobijao vazduh. Džeri Džerom je blizu očajanja.

Nedostatak vazduha je učinio da se pokrene, da mobilise snagu. Odjednom je pokrenuo glavu, zatim i jednu nogu. Uz velike bolove okrenuo se u stranu i pojavio ispod pokrivača od sećanja.

Zatim je ponovo čuo glas. Prvo kao iz velike daljine, zatim potpuno jasno. Dolazio je odnekud zdesna, i on ga je već jednom čuo.

Upotrebivši sve svoje snage, pomerio se, puzeći dalje u pravcu toga glasa.

Konačno je postalo svetlije pred njim. On prepoznao hodnik štale, na čijoj je ivici ležao. Odmah na levoj strani mora da je ulaz.

Ali glas je dolazio s desne strane, dublje iz štale. Ali sada neko drugi govori. Džerom je znao ko je to: Van Paroho.

Njegova ruka mehanički potraži kolt. Ali on nije bio u stanju da ga dohvati, a još manje da ga izvuče. Sada opet govori drugi čovek. Nema sumnje, to je Džon Stenli.

On ostade trenutak da leži mirno. Razumeo je šta se tamo u hodniku govorilo.

Džeri Džerom jedva otvara oči. Kao kroz maglu, primetio je boksove s obe strane hodnika. A zatim vide Parohovu masivnu priliku, koja mu je bila okrenuta leđima. Deset jardi daleko.

On je osluškivao. Tamo napred, radilo se o zadnjoj, velikoj odluci. Bol ispod ključne kosti prestala je da ga kida kada je poslednjom snagom izvukao kolt iz futrole. Parohova figura rasplinjavala se pred njegovim očima, dok je pokušavao da digne oružje. Iznemogao spustio je ruku.

Tada je odjeknuo pucanj, samo jedan. A Van Paroho je na nogama, ne tetura se.

Tada se Teksašanin još jednom uspravio. Glas mu je zvučao promuklo:

— Baci oružje, Paroho!

Posle tog zadnjeg, očajničkog napora spustila mu se glava na pod i njegova svest se izgubila u vrtlogu tame i zaborava. Kao izdaleka, čuo je još jedan pucanj.

*

Teksašaninov uzvik pogodio je Vana Paroha kao udarac nožem u leđa. Oklevao je jedan trenutak; Ali, on je Vana Paroha koštao života.

Džon Stenli, ležeći na podu, pritisnuo je po drugi put obarač. A ovoga puta je uspeo. Kugla je uz snažnu detonaciju izletela napolje.

Troprsti Van nije više mogao da puca. Kugla mu je prodrila u prsa.

On ispusti kolt. Stisnuo je pesnicu i dvaput zakoračio prema Stenliju. Zatim se njegov pogled pun mržnje ukočio, i on pade na pod...

Šerif ustade lagano. Tek tada je osetio da mu znoj teče niz telo. Umoran, stavio je revolver u futrolu.

— Dragi bože! — prošapta stari Sam Eplbi. On je izašao iz boksa, bleđ kao zid. — To je bilo nešto neviđeno. Vi ste ranjeni, gospodine Stenli.

Serif zatrese glavom i pokaza napred, gde se na podu pored ulaza videla glava Teksašanina.

— Pogledajte njega!

Džeri Džerom se nije micao kada su ga smestili na nekoliko čebadi, koje je stari brzo doneo. Velika mrlja od krvi na njegovim prsima bila se osušila i okorela.

— Trebamo lekara! — požurio je Stenli — Gde ga mogu naći, Same? — Pre nego što je stari mogao da odgovori, čuli su se koraci pred ulazom.

Jedna grupa ljudi dojurila je unutra. Oružje im se presijavalo pri slabom svetlu. Na njihovom čelu Stenli je prepoznao starijeg čoveka, koji mu se u salonu obratio. Imao je šerifsku zvezdu na prsima.

— Sve u redu, Stenli? — upita on, dok mu je pogled šetao od Teksašanina do Paroha.

— Videćemo — odvrati šerif. — Pošaljite nekoga po doktora, zbog Džeroma.

Serif posla jednog čoveka.

— A Paroho — upita on. — Da li je mrtav?

Stenli klimnu glavom. Izgledao je malaksao i umoran.

— Lorn Stivenson je jedini koji je preživeo — produži šerif. — Ima kuglu u plućima. Doktor je kod njega. Ja sam ga odmah stavio u zatvor, čim sam položio zakletvu. Vi ste đavo od čoveka, Stenli.

— Nije bilo čoveka koji bi dao paru za vaš život. Ali vi ste pobedili, potpuno sami. Grad vam je mnogo dužan.

Stenli odmahnu rukom.

— Ostavite to. Osim toga, ja nisam bio sam. Ako hoćete nekoga da potapšete po ramenu, onda učinite to ovom ovde. — Pokazao je na Džeroma. — Ako ostane živ.

Serif se zbunjeno nakašlja.

— Onda je sve u redu.

— Ne — reče Stenli. — Dokle god ne saznam šta je sa dečakom.

— On je odjahao iz grada — umešao se jedan čovek. — Ja sam to video. Niko ga nije zadržao. A niko nije ni otišao za njim.

Doktor je ušao i pregledao Teksašanina.

Posle izvesnog vremena digao je glavu.

— Nije opasno. Ostaće živ.

Tada je Stenli dugim koracima izašao napolje i uzjahao.

*

Šerif je jahao ostrim galopom.

Naborano čelo pokazivalo je da je zabrinut. Nije se dobro osećao kada je u daljini video Kar-penterov ranč. Šta da kaže Dženi, ako Džim nije stigao?

Kako da stane pred nju, da joj pogleda u oči, bez dečaka?

Zbog tog pitanja zaboravio je Džeroma i sto hiljada dolara. To trenutno i nije bilo tako važno.

Sve se sada vrtelo oko pitanja da li je dečak na ranču, ili nije.

Bio je na ranču.

Stenli ga vide kako istrčava iz glavne zgrade, pa odahnu olakšano. Činilo mu se kao da s njega pada ogroman teret.

Raspoložen, sjaha. Tek tada je primetio da sedlo nije njegovo.

— Džone, Džone! — vikao je dečak šireći ruke. — Ja sam jahao na tvom sedlu! — On zagrljivog velikog prijatelja. — Znaš li šta ima u bisagama tvog sedla? — upita pun očekivanja.

— Pojma nemam — nasmeši se Stenli. — Ali, ja se nadam da ćeš mi ti to reći.

— Čitava gomila novca je u bisagama! — saopšti dečak. — Sve same novčanice! Najmanje sto hiljada!

— No, no — reče Stenli i pomi-
lova dečaka po kosi. Tada se

uputio prema kući iz koje je Dženi izlazila.

Mali Džim je ponosito marširao pored svog prijatelja.

Dženi se smešila, a suze su joj zamaglile oči. Tada pade Stenliju oko vrata.

— Ja sam znala da ćete se vratiti, Džone! — plakala je. — Nisam u to sumnjala ni trenutak. — Tada se odmakla i obrisala suze sa obraza. Glas joj je sada bio promenjen. — A Džeri, šta je s njim?

Serif uhvati obe njene ruke i reče:

— Do sada je sigurno već pitaو kako ste vi, Dženi.

Njene oči radosno sinuše.

— On je živ?

— Svakako. On je, istina, zadobio malu ogrebotinu, pa će mu nekoliko nedelja biti potrebna dobra bolničarka. Ali ja verujem da će se naći takva, zar ne?

— Ja ću ga opet podići na noge — reče ona smejući se. — Kada možemo odjahati?

— Čim zbrinem konja, i čim se on malo oporavi. Najbolje će biti da se vi sa malim Džimom vozite svojim bagijem. To će i za Džeriju biti bolje. Ja ne verujem da on može da jaše.

*

Džon, Dženi i Džimi su stajali oko kreveta.

Džeroma su smestili na prvi sprat saluna, u istu sobu u kojoj je Stenli vezao bandita Vistlera za prozor. On je u međuvremenu taj prozor zamenio drvenim ležajem u zatvoru, gde mu je Lorn Stivenson pravio društvo. Doktor je bio otišao.

— Čist proboj metka ispod ključne kosti, rekao je. — Za momka kao što je on, to nije strašno.

Teksašanin je ležao sa čistim zavojem u sveže presvučenim i visoko naslaganim jastucima. Lice mu je bilo bledo.

Dženi je stavila svoju ruku na njegovo čelo.

Oni se nemo pogledaše. Mali Džim je bio nestrpljiv.

— Ej, pa dobro — reče Stenli — za mene je već vreme da idem. Ali, još nešto, Džeri: — Zašto si u štali doviknuo ono Parohu? Pa to je bila fer borba! Bilo je sve u redu. Nije bilo nikakvih trikova. Šanse su bile jednake.

— Ne — nasmešio se Džerom. — Ti si imao praznu čauru u koltu.

— Oh, ti si?...

— To je bila šala. Ne ljuti se.

Stenli je dva puta progutao »knedlu« i takođe se nasmešio.

— Da li si, uostalom, našao pravo sedlo, Džone?

— Svakako, Džeri. Siguran sam da je pravo. Klimnuo je Teksašaninu, okrenuo se, a zatim otišao.

Preveo: Milan Bičanski

SUMNJIVI PAR

Poslednja tri meseca detektiv agencije Pinkerton Denis Hejns posvetio je sakupljanju podataka o Voltu Vidžineru, čoveku za kojim je bila raspisana poternica u nekoliko saveznih država.

Pripisivali su mu četiri oružane pljačke i dva ubistva.

Volt Vidžiner je, po rečima onih koji su pokušavali da dođu do njega, bio neuhvatljiv.

Bio je snalažljiv, uvek u pokretu, lukav i bezobziran.

Hejns se toliko predao tom poslu da je odlučio da tog kriminalca po svaku cenu pronađe.

Njemu nije bilo stalo do sume novca koja je bila raspisana za hvatanje Volta Vidžinera; deset hiljada dolara je bila ogromna svota, no taj posao je on preuzeo po službenoj dužnosti, za redovnu platu koju je primao kao detektiv Pinkertona...

*

Hejns je sedeo u kupeu sa još petoro ljudi; jedna stara žena, koja ni u kom slučaju nije izazivala sumnju, bila je razgovorljiva i sve vreme putovanja je svojim pričama zabavljala ostale putnike.

Pored nje su sedela dva mladića; bili su sasvim mladi, možda sedamnaest—osamnaest godina, i bili obučeni kao studenti, a verovatno su to i bili. Malo su razgovarali, a više čitali ili, naslonjeni o prozor, posmatrali krajeve kroz koje je voz prolazio.

Preostalo dvoje putnika su, po Hejnsovom mišljenju, bili Erta Volt Vidžiner.

Postojala je samo mala verovatnoća da to nisu oni, ali Hejn je odlučio da ih prati dokraja.

To dvoje ponašali su se kao da se uopšte ne poznaju i sve vreme puta nisu među sobom izmenjali nijednu rečenicu, mada su, tu i tamo, izgovarali pokoju reč sa ostalim putnicima.

Na prvoj stanici, kada je Hejns kupovao kartu, stojeći iza njih u redu pred šalterom, čuo je da žena traži kartu za Elk Siti, a muškarac za jedno malo mesto koje se nalazilo samo jednu stanicu dalje.

Pošto je do polaska voza imao na raspolaganju još pola sata, Denis Hejns je otišao u kancelariju poštanske kompanije, koja se nalazila odmah pored stanične zgrade, i otud poslao telegram u Elk Siti, u agenciju Pinkerton, i zamolio da sačekaju voz jer se u njemu nalazi sumnjiv par.

U Pinkertonu će znati o kome se radi, jer je Hejnsova potraga za Vidžinerom bila poznata među svim agentima Pinkertona, a znalo se da je Volt u pratnji svoje žene.

*

Lokomotiva je počela da usporava kada je stigla u predgrađe Elk Sitija.

Putnici koji su silazili na stanici tog velikog grada u Oklahomi, nestrpljivo da što pre napus-

te voz, već su napuštali kupee i odlazili, noseći svoj prtljag, prema vratima vagona.

Iz kupea u kom je sedeo Hejns bili su ostali muškarac i žena za koje je Hejns pretpostavljao da su Erta i Volt Vidžiner.

Začudio se tome, jer je žena bila kupila kartu do Elk Sitija. Sada nije pokazivala nameru da napusti voz.

Da li ona namerava kasnije da dokupi kartu do mesta do kog zapravo ide, ili se on, Hejns, ipak zabunio i to dvoje se zaista nepoznaju i nisu Vidžinerovi?

Hejns odlučio da je upita:

— Gospodo, ako silazite, mogao bih vam pomoći oko prtljaga... Vidim da ste sami i možda vam je nezgodno da za pomoć zamolite nekog...

Žena podiže pogled prema Hejnsu. Nije bila neka lepotica, ali kada se nasmešila, ipak je za nijansu bila privlačnija, možda zahvaljujući besprekorno lepim, pravilnim i belim zubima.

— Ne silazim ovde, gospodine — odgovorila je smeškajući se.

Ipak, Hejnsu se učinilo da je preko njenog lica preletela senka.

On je i dalje govorio, iako se plašio da će svojim pitanjima izazvati sumnju.

— Putujete, možda, do Klinton-a?

Najzad, šta je moglo biti sumnjivo u tome što jedan usamljeni muškarac razgovara sa ženom koja, bar na izgled, putuje sasvim sama?

— Ne, ne putujem do Klintona nego čak do Tulze — odgovorila je.

— O, pa onda je dug put pred vama...

— Da — odsutno potvrdi žena. — A vi silazite ovde? — upitala je ona Hejnsa.

Nije znao šta da joj odgovori. Pošto je na šalteru kupio kar-

tu do Elk Sitija kada su se njih dvoje već bili udaljili, nisu mogli znati da je on nameravao da siđe baš tu.

Budući da je muškarac još uvek sedeo, ne pokazujući ničim da hoće da napusti voz, a i bio je kupio kartu za mesto koje je dve stanice dalje, Hejns je morao da ostane.

Igru sa kartama protumačio je kao nameru Vidžinerovih da zametnu trag; ona je bila kupila kartu za Elk Siti, a on za dve stanice dalje.

To je moglo da se protumači samo kao njihov dogovor da oboje napuste voz u Elk Sitiju.

Ali, sada je Hejns zaključio da je njegova pretpostavka bila pogrešna.

Onda je odgovorio:

— Ja putujem u jedno mesto koje se nalazi samo jednu stanicu dalje od Klintona...

Ženi kao da je laknulo.

Muškarac je i dalje ćutao.

Erta Vidžiner, po Hejnsovim saznanjima, nikada nije učestvovala u poduhvatima svoga muža.

Bila je tiha i povučena žena, iz ugledne i bogate porodice, koje se odrekla kada se, pre nekoliko godina, udala za Volta Vidžinera.

Već tada, on je bio na lošem glasu, i njenim roditeljima se nikako nije svidalo da im se kćer uda za mladića koji izaziva nevolje gde god da se pojavi.

Iako Erta nije bila privlačna kao pojava, i pre Volta je imala nekoliko prosaca, verovatno zahvaljujući velikom ugledu i bogatstvu svoje porodice, a možda i njenoj tihoj prirodi koja je mogla biti garancija da će biti krotka, poslušna i dobra žena.

Znala je da udajom za Volta Vidžinera gubi sve pozicije u porodici, ali nije marila.

Vold Vidžiner je bio upadljivo zgodan muškarac i u toj činjenici su njeni roditelji videli razlog Ertinog odlaska od kuće i udaje protiv njihove volje.

Vidžiner je bio visok metar i devedeset, bio je lepo građen, ne previše mišićav, sa izrazito lepim crtama lica.

Kosa mu je bila sjajna, malo duža i blago talasasta.

Njegove oči, krupne i tamne, uokvirene gustim dugim trepavicama, sejale su pogled od kog je većini žena zastajao dah.

Uz to, glas mu je bio dubok i topao, a pokreti su odavali staloznenost koja je izazivala slutnju da se iza nje krije buran temperament.

Erta je bila oniža, mršava, koščatog lica.

Ipak, njena blagost i nežan glas mogli su da odaju štošta o njenoj ženstvenosti i dobroti.

Dok je tragao za podacima o Voltu Vidžineru, Hejns je došao i do saznanja da je Erta pratila muža kad god bi on to zatražio od nje i nikada ni za šta nije prebacivala, niti mu je postavljala neka pitanja.

Događalo se, na nekim njihovim putovanjima, da u nekom hotelu uzmu odvojene sobe, i to samo zato da bi Volt mogao da se pozabavi sa nekom od salunskih devojak, na šta Erta, uprkos bolu koji bi pri tom osećala, nije, nikada, rekla ništa.

*

Voz je ušao u stanicu Elk Siti-ja.

Par u kupeo je i dalje mirno sedeo.

Denis Hejns je prišao prozoru. Pogledom je tražio ljude koji su došli da ga sačekaju, spremni da uhapsu i Volta Vidžinera.

Ali, nije otkrio nikog poznatog. Na peronu je bilo mnogo ljudi, a muškarci su manje ili vi-

še bili naoružani, pa po tome nije mogao ni pretpostaviti ko je od njih došao da sačeka opasnog kriminalca.

Misli su mu grozničavo radile.

Vreme je prolazilo, a on je morao da smisli način kako da svojim kolegama da na znanje da uđu u voz, ili da telegrafiše filijali Pinkerton u susednom mestu.

Posebno pažljivo je zagldao grupe ljudi, jer je bilo jasno da čoveka kao što je Volt Vidžiner neće pokušati da uhvati jedan ili, možda, dvojica ljudi.

Od onih koji bi po izgledu mogli da budu „njegovi“, Hejns je posebnu pažnju obratio na petoricu ljudi u građanskim odelima, ali sa opasacima i oružjem.

Gledali su u voz i bili od njega udaljeni samo nekoliko jardi.

Već je mimikom hteo da im signalizira da makar uđu u voz, ali je odustao, jer bi to bilo nepromišljeno s njegove strane.

Šta ako su ti ljudi na neki način bili povezani sa Vidžinerom?

Znao je da u tom slučaju ne bi izbegao metak u leđa, jer je i Vidžiner sigurno motrio na njega kao čoveka koji je ušao u istoj stanici i pokazivao interesovanje za Ertino dalje putovanje.

Nije bila isključena ni mogućnost da Vidžiner pouzdano zna da je on iz Pinkertonove agencije. Takvi ljudi obično saznaju sve.

Možda i Vidžiner sada igra svoju igru sa njim, Hejsom, kao što ovaj igra svoju.

Prolazili su dragoceni minuti.

Putnici koji su napustili voz već su se bili udaljili, a oni koji su krenuli iz Elk Siti-ja već su bili ušli u voz.

Čuo se reski zvuk pištaljke i lokomotiva je lagano krenula.

Kad je lokomotiva počela da ubrzava, Denis Hejns je upravo

hteo da se okrene od prozora i ponovo sedne, kad je ugledao sitnu ženu i visokog naočitog muškarca — svoje saputnike i, po njegovoj pretpostavci bračni par Vidžiner — kako koračaju peronom.

Zaprepašćen, naglo se okrenuo.

U kupeu nije više bilo nikog, kao što je i očekivao. Još je zabezegnuto gledao u prazna mesta, kad su počeli da pristižu putnici, koji su ušli u stanicu Elk Siti, tražeći mesto.

Hejns je pojurio prema vratima.

Probio se kroz masu koja je bila zakrčila hodnik i stigao do vrata vagona.

Odmerio je odstojanje i, procenivši da se voz još nije zahuktao, iskočio je iz njega.

Imao je sreću — prizemljio se bezbolno, bez pada, sigurno.

Ruka mu je već bila na dršci revolvera.

Ono dvoje bili su mu okrenuti leđima i mirno su hodali peronom.

Možda to ipak nisu Vidžinerovi, pomislio je.

Oprezno je koračao krupnim koracima, verujući da sav njegov trud u poslednjih nekoliko meseci nije bio uzaludan.

Uto je par ušao u staničnu zgradu.

Trgao se kada je pred njim zastao jedan visok, stariji muškarac.

— Momče, ti kao da nekog hoćeš da ubiješ — rekao je čovek gledajući u Hejnsovu ruku, koja je počivala na dršci revolvera. — Osim toga, u cilju sopstvene bezbednosti, ne bi trebalo da iskačeš iz voza koji je u pokretu. Ko si ti?

Hejnsov pogled lutao je okolo.

— Smem li da znam ko ste vi? — upitao je što je učtivije mogao.

— Brinem o redu u ovom gradu. Jedan sam od šerifovih zamjenika — sklonio je jaknu i otkrio šerifsku značku na košulji.

— Ja sam Denis Hejns, detektiv iz Pinkertona. Trebalo je da...

Čovek mu pruži ruku:

— Poznato mi je sve u vezi sa tim slučajem, Hejnse. Ja sam Džerald Tarner. Nisam tim poslom ovde, ali znam da... — Poznajete ljude iz Pinkertona, koji su došli ovamo pošto sam poslao telegram?

— Da, obavešten sam o tome. Eno — on pokaza rukom — ona dvojica su iz vaše agencije. A šta je bilo sa čovekom kog lovite?

— Upravo je ušao u staničnu zgradu, zajedno sa ženom. Ona mala žena i visoki muškarac...

Tarner se skloni da propusti Hejnsa, pa i on pođe za njima.

Hejns je sada već trčao.

Stigao je do dvojice koje mu je pokazao šerif. Nije im rekao ništa, samo im je rukom dao znak da ga slede.

Uleteo je u staničnu zgradu. U njoj nije video par koji je pratio.

Izašavši na druga vrata, našao se na ulici koja je bila prepuna ljudi.

Ipak u onoj gužvi, video je visokog tamnokosog čoveka kako brzo korača. Ženu nije mogao da vidi od mnoštva prolaznika.

Kako su odmicali, prolaznika je bilo sve manje.

U jednom trenutku, visoki muškarac se okrenuo.

Kad je video naoružane ljude kako idu prema njemu, zastao je. Kao čovek kom je savest potpuno čista, sačekao ih je.

Osmehnuvši se, on se obrati Hejnsu:

— Vi, gospodine, izgleda da ste odlučili po svaku cenu da me ne ispustite iz oka. Želim da čujem zašto. Čvrsto sam uveren da je posredi zabluda.

Hejns je bio u nedoumici. Ovaj čovek ili govori istinu, ili blefira. Ako je to zaista Vidžiner, postupio je lukavo, ne usudujući se da puca, jer je mogao znati da sam protiv četvorice nema nikakve šanse.

— Za sada bih voleo samo da znam vaše ime — mirno mu je rekao Hejns.

— Zovem se Klint Finč i ovde sam poslom. . .

Hejns ga je gledao. Na slici ga nije video, jer ona nije postojala. Znao je Vidžinera samo po opisu.

Onda pogleda u ženu, sa kojom je navodni Finč putovao ali sa kojom uopšte nije razgovarao, kao da se ne poznaju.

A sada su zajedno; čak su, očigledno, pobešli iz voza. To je bio razlog da Hejns ipak ostane pri svom mišljenju da je na tragu Voltu Vidžineru.

— A vi, gospodo? Vi ste. . .

— Ja. . .

— Ona je moja supruga — odgovori čovek.

— Sa kojom ste se posvađali, zar ne? — nasmeja se Hejns. Desnom rukom je čvrsto držao revolver, iako visoki muškarac nije ničim nagoveštavao da je spreman da puca.

No, Vidžiner je bio poznat po brzom potezanju i na to je Hejns morao da računa.

— Gospodine Finč — obrati mu se Hejns učtivo — nemojte

nam zameriti na preteranoj opreznosti, ali takav nam je posao. Trebalo bi da podete sa nama, da malo porazgovaramo.

— Ali ja nemam vremena, rekao sam vam da sam došao poslom i. . .

Hejns ga nije više slušao, jer je iza njegovih leđa ugledao jednog čoveka koji je visokog muškarca držao na nišanu.

To je primetila i žena. Vrisnula je:

— Volte, pazi!

Nastade zbrka.

Volt Vidžiner — ipak je to bio on — munjevitom brzinom izvuče revolver i okrenu se u pravcu u kom je gledala njegova žena.

Ali, taj čovek je već ispalio hitac, a za njim je sledio i Vidžinero, samo delić sekunde kasnije.

Obojica su bili pogodoeni. Ipak, onaj drugi je, padajući još jednom pucao, ali je ovoga puta promašio. I da je pogodio Vidžinera, ne bi dobio ništa.

Prvo, zato što je Vidžiner već bio smrtno ranjen, a drugo, ne bi to ni video, jer je i on izgubio svest od metka koji ga je pogodio u grudi.

Među agentima Pinkertona nastala je pometnja. Samo zahvaljujući sreći, niko od njih nije bio ranjen. Šerif je bio odskočio u stranu, a sada je i u njegovoj ruci bio revolver.

Žena se bacila na Vidžinera i počela da jeca. . .

NAJNOVIJI FANTASTIČNI STRIP

NA SVIM KIOSCIMA

SPECIJALNO IZDANJE »ZLATNE SERIJE«

DILAN DOG

DILAN DOG
detektiv koji
se ne boi
strave i užasa

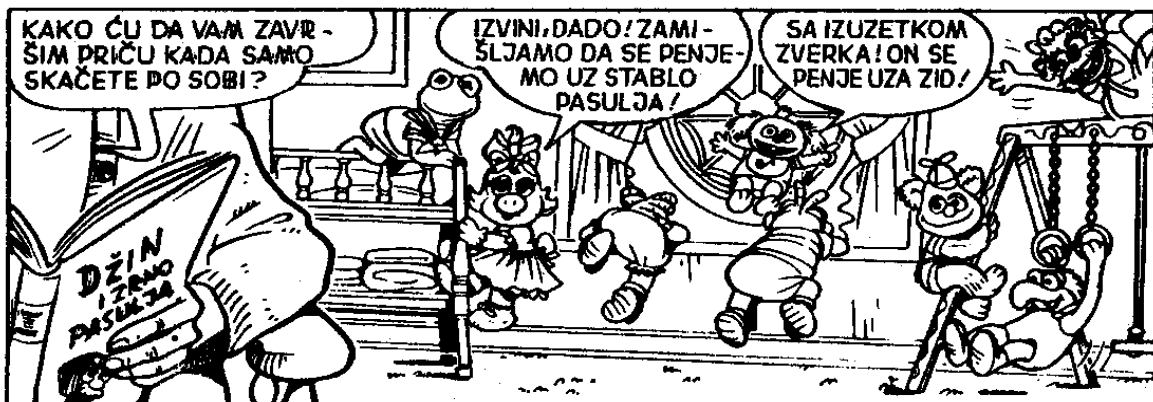
DILAN DOG
u događajima
na granici
snajave

DILAN DOG
rešava slučajeve
koji prevazilaze
i najbujniju
maštu

DILAN DOG se hvata ukoštac sa silama mistike i zla

DILAN DOG NA SVIM KIOSCIMA

Sta je to? Ko je to?

TO SU

MAPET Bebe

U STRIPU

NA SVIM KIOSCIMA

ROTO
BIBLIOTEKA
X-100

**NA PUTU
ODMORU
U PLANINI
NA MORU**

RAZONODIČE VAS

ROMANI

X-100

★ **WESTERN**

★ **KRIMI PRIČE**

★ **SVAKE NEDELJE NOVA SVESKA**

eliksir

REVLIJA ZA POPULARNU MEDICINU

VAŠE ZDRAVLJE JE U VAŠIM RUKAMA

Najpoznatiji domaći i strani stručnjaci
pišu ekskluzivno za čitaoce „Eliksira“
o najaktuelnijim zdravstvenim problemima
savremenog čoveka

VAŠ SAVETNIK

VAŠ SAGOVORNIK

VAŠ PRIJATELJ

NA SVAKOM KIOSKU – USVAKOM DOMU

eliksir

REVLIJA ZA POPULARNU MEDICINU

U SLEDEĆEM BROJU

D. Vejld

ŽIG UŽASA

Džo i njegovi pucali su dalje, mada je bilo očigledno da ne pogađaju cilj. Džimu je bilo jasno da namerno odvrćaju pažnju i da mu se iza leđa događa nešto mnogo gore. Ali, to je shvatio prekasno. Kad se okrenuo, ugledao je Hozea, kako hoda, visoko podignutih ruku, ispred čoveka koji ga je držao na nišanu kolta. . .

JUGOBANKA

DODITE
DA SE DOGOVORI